

HUMANISTINEN
AMMATTIKORKEAKOULU

OPINNÄYTETYÖ

Mä oon mukana!

Hankkeen vaikutukset hankkeeseen osallistuneisiin nuoriin

Sanni Roine

Kansalaistoiminnan- ja nuorisotyön koulutusohjelma (210 op)

11/ 2016

HUMANISTINEN AMMATTIKORKEAKOULU

Koulutusohjelman nimi

TIIVISTELMÄ

Työn tekijä: Sanni Roine	Sivumäärä 36 ja 3 liitesivua
Työn nimi: Hankkeen vaikutukset hankkeeseen osallistuneisiin nuoriin	
Ohjaava opettaja: Maarit Honkonen-Seppälä	
Työn tilaaja: Keski-Suomen Yhteisöjen tuki Ry (KYT) – Mä oon mukana! – Hanke	
Tiivistelmä <p>Opinnäytetyöni on työelämälähtöinen tilaustyö, jonka tilaajana toimi Keski-Suomen Yhteisöjen Tuki Ry:n (KYT) keväällä 2016 päättynyt Mä Oon Mukana! - hanke. Hanke oli suunnattu Jyväskylässä asuville 13-29-vuotiaille monikulttuurisille nuorille, sekä heidän vanhemmilleen, perheilleen ja huoltajilleen. Hankkeen tavoitteita olivat asiakkaiden tavoittaminen ja kohtaaminen, sekä voimaantumisen tukeminen ja suomalaiseen yhteiskuntaan kiinnittymisessä tukeminen.</p> <p>Hankkeen rahoittajana toimi RAY. Osa hankkeessa olleista ryhmistä on otettu osaksi Monikulttuurikeskus Glorian päivätoimintaa.</p> <p>Tavoitteena opinnäytetyössäni on avata Läksykerhon, Toiminta Torstain, Perjantai Pulinoiden sekä Mahis-projektien sisältöä, ja tutkia niiden vaikutuksia niihin osallistuneiden nuorten elämään. Työssä tutkitaan myös sekä hankkeen tavoitteiden toteutumista.</p> <p>Työ on kvalitatiivinen, eli laadullinen tutkimus ja tulosten hankkimiseen käytettiin teemahaastatteluja. Työ sisältää toiminnallisen osuuden. Työn produktina tuotettiin opas, joka avaa hankkeessa olleita, Monikulttuurikeskuksen päivätoiminnoiksi juurrutettuja ryhmiä. Opas jää Monikulttuurikeskus Glorian työntekijöiden, harjoittelijoiden sekä vapaaehtoisten käytettäväksi.</p>	
Asiasanat Monikulttuurisuus, Nuorisotyö, Kotoutuminen, Monikulttuurinen ohjaus	

HUMAK UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES
Civic Activities and Youth Work

ABSTRACT

Author Sanni Roine	Number of Pages
Title Mä oon mukana! – project's impact on the lives of young people	
Supervisor Keski-Suomen Yhteisöjen tuki RY, Mä oon mukana! - Hanke	
Subscriber and/or Mentor Maarit Honkonen-Seppälä	
Abstract <p>My work oriented thesis was ordered by Keski-Suomen Yhteisöjen Tuki Ry's project "Mä oon mukana!"-project, which ended in spring 2016. The project was directed at 13-29 years old multicultural young people living in Jyväskylä and their parents, families and guardians. Project's goal was to reach and meet with customers and support their empowerment and integrating into Finnish society. The project was funded by RAY.</p> <p>The goal in my thesis was to open out the content of groups Toiminta Torstai, Läksykerho, Perantai Pulinat and Mahis-projects, and study their impact on the lives of young people who participated the groups. My thesis studies also how the "I'm in!" -project achieved its' goals.</p> <p>My thesis is qualitative research and themed interviews were used to receive the results. The work includes a functional section. A guidebook was produced to explain the groups that were part of the project and are now rooted in the Multicultural Center Gloria's activities. The guide book is made to be used by Multicultural Center Gloria's staff, trainees and volunteers."</p>	
Keywords Multicultural, Youthwork, Integration, Multicultural guidance	

SISÄLLYS

1 Johdanto	5
2 Tilaajan esittely	6
2.1 Hankkeen esittely	6
3 Tutkimuskysymys	8
3.1 Tutkimus- ja tiedonkeruumenetelmät	9
4 Tietoperusta	10
4.1 Keskeiset käsitteet	11
4.2 Monikulttuurinen nuorisotyö	12
4.3 Kotoutuminen	15
4.4 Tilastotietoa	17
5 Ryhmien esittely	18
5.1 Läpsykerho	18
5.2 Perjantai Pulinat	20
5.3 Toiminta Torstai	21
5.4 Mahis-rahoitteiset ryhmät	23
6 Haastattelut	24
6.1 Nuorten haastattelut	26
6.2 Hankkeen työntekijöiden haastattelut	30
7 Tutkimuksellinen kehittämissyö	32
7.1 Tutkimuksen eettisyys ja luotettavuus	33
7.2 Johtopäätökset ja yhteenveto	34
7.3 Jatkotutkimusehdotukset	36
7.4 Itsearviointi	37
LÄHTEET	38
LIITTEET	41
Liite 1: Kysymykset nuorille	41
Liite 2: Kysymykset hankkeen työntekijöille	41
LIITE 3: OPAS	42

1 Johdanto

Opinnäytetyöni avaa keväällä 2016 päättyneen, Jyväskylässä toimineen Keski-Suomen Yhteisöjen tuki ry:n (KYT) hallinnoiman ja Raha-automaattiyhdistyksen rahoittaman Mä oon mukana! -hankkeen ryhmiä ja toimintoja. Ryhmiä on hankkeella ollut kolmen vuoden aikana yhteensä 17, mutta tässä opinnäytetyössä keskitytään vain niihin, jotka jatkuvat hankkeen päätyttyä osana Jyväskylän Monikulttuurikeskus Glorian viikkotoimintaa.

Päätin tehdä opinnäytetyöni monikulttuurisen nuorisotyön kentälle, sillä olen opintojeni aikana kiinnostunut monikulttuurisesta nuorisotyöstä yhä enemmän. Mielestäni aihe on tärkeä, sillä monikulttuurisen nuorisotyön merkitys ja tarve kasvaa suomalaisen yhteiskunnan muuttuessa monikulttuurisemmaksi maahanmuuton lisääntyessä.

Aihe valikoitui oman kiinnostuksen sekä ajankohtaisuuden lisäksi myös tilaajan tarpeesta. Hankkeen päättymisen johdosta olisi tällainen, toimintoja avaava raportti joka tapauksessa tehtävä. Myös toimintamalleja avaava käsikirja Monikulttuurikeskus Glorian työntekijöille, vapaaehtoisille sekä harjoittelijoille oli suunnitteilla. Opinnäytetyöni produktia voidaan käyttää eräänlaisena oppaana Glorian työntekijöille, vapaaehtoisille ja harjoittelijoille. Opinnäytetyöni sisältää siis toiminnallisen osuuden, toimintamalleja avaavan oppaan, joka jää Monikulttuurikeskus Gloriaan työntekijöiden, harjoittelijoiden sekä vapaaehtoisten käytettäväksi.

Opinnäytetyöt voidaan jakaa toiminnallisiin sekä tutkimuksellisiin töihin. Toiminnallisessa työssä keskitytään uuden tuotoksen konkreettiseen tekemiseen, kun taas tutkimuksellisessa työssä painopiste on uuden tiedon tuottamisessa (Humanistinen ammattikorkeakoulu 2014, 9). Tämä opinnäytetyö on työelämälähtöinen tilaustyö, jossa on piirteitä sekä toiminnallisesta- että tutkimuksellisesta opinnäytetyöstä.

Opinnäytetyöni on kvalitatiivinen tutkimus, jonka toiminnallisena osuutena eli produktina on opas. Toiminnallisen opinnäytetyön tarkoituksena voi olla tilaajan käytäntöjen sekä toiminnan opastaminen, ohjeistaminen, toiminnan järjeistäminen tai järjestäminen (Vilkkä & Airaksinen 2003, 9). Tutkimuksellinen osuus opinnäytetyössäni on osallistujien kokemusten ja hankkeen vaikutusten tutkiminen.

Aihe on ajankohtainen, sillä maahanmuutto on lisääntynyt Suomessa. Tilastokeskuksen mukaan vuosien 1990–2015 aikana Suomen väestöstä ulkomaalaistaustaisten osuus on kasvanut 0,8 prosentista 6,2 prosenttiin (Tilastokeskus 2015). Vuonna 2014 Suomessa olleita ulkomaan kansalaisia oli Väestöliiton mukaan noin 219 700 eli noin 4 prosenttia koko Suomen väestöstä (Väestöliitto 2014).

Oppaan tarkoitus on kiteyttää toimintojen ideat, toimintatavat ja -periaatteet niin, että tarvittaessa esimerkiksi opiskelijat voivat sen avulla järjestää kyseisiä ryhmiä. Oppaasta käy ilmi ryhmien tavoitteet, ajankohdat sekä toiminnan suunnitteluun ja järjestämiseen liittyvät asiat. Opinnäytetyö laitetaan liitteeksi hankkeen rahoittajalle, eli Raha-automaattiyhdistykselle.

2 Tilaajan esittely

Keski-Suomen Yhteisöjen tuki Ry (KYT) on Jyväskylässä toimiva yhdistys. KYT on kansalaistoimintaa ja sitä edistävien yhteisöjen kehittäjä. Sen tarjoamia palveluja ovat muun muassa ohjaus- ja neuvontapalvelut yhteisöille, avoimet kohtaamispaikat kansalaisille, kuten Kansalaistoiminnan keskus Matara ja Monikulttuurikeskus Gloria, sekä tilitoimisto- ja tukipalvelut esimerkiksi rahoituksen hakemisessa.

KYT:in tavoitteiksi on määriteltä ”olla haluttu ja laajapohjainen kansalaistoiminnan kehittäjä ja yhteistyökumppani paikallisesti ja alueellisesti sekä osaava valtakunnallinen ja kansainvälinen toimija.” Yhdistyksen arvoja ovat luotettavuus, tasa-arvo ja monikulttuurisuus, innovatiivisuus ja asiakas- ja järjestölähtöisyys (Keski-suomen Yhteisöjen tuki Ry, 2016.)

2.1 Hankkeen esittely

Keski-Suomen Yhteisöjen tuki ry:n (KYT) Mä oon mukana! - hanke aloitti toimintansa Jyväskylässä maaliskuussa 2013. Hanke oli Raha-automaattiyhdistyksen rahoittama,

ja se toimi vuoden 2016 kevääseen saakka. Mä oon mukana! - Hanke toimi pääasiassa Monikulttuurikeskus Glorian tiloissa, mutta asiakkaiden kanssa saatettiin myös tehdä vierailuja esimerkiksi Jyväskylässä olevien harrastusmahdollisuuksien tai nuorisotilojen pariin.

Toiminta järjestettiin pääasiassa Monikulttuurikeskus Glorian tiloissa. Gloria olikin hyvin ominainen paikka, sillä suurimmalle osalle hankkeen asiakaskuntaan kuuluvista nuorista sekä heidän vanhemmistaan Glorian toiminta sekä tilat olivat entuudestaan tuttuja, ja näin hanke oli paremmin asiakkaiden tavoitettavissa (Mä oon mukana! - Hankkeen toimintakertomus 2014). Monikulttuurikeskus Gloria sijaitsee Jyväskylän Tourulassa, Kansalaistoimintakeskus Matarassa. Monikulttuurisen toiminnan ja -ryhmien lisäksi Gloriassa järjestetään erilaisia tilaisuuksia, kuten kursseja, keskustelutilaisuuksia, tapahtumia ja näyttelyitä. Glorian perusarvoja ovat tasa-arvo, rasisminvastaisuus ja ennakkoluulottomuus. (Monikulttuurikeskus Gloria, 2016.)

Hanke oli suunnattu Jyväskylässä asuville 13-29-vuotiaille monikulttuurisille nuorille, sekä heidän vanhemmilleen, perheilleen ja huoltajilleen. Hankkeen tavoitteita olivat asiakkaiden tavoittaminen ja kohtaaminen, sekä voimaantumisen tukeminen ja suomalaisen yhteiskuntaan kiinnittymisessä tukeminen. Tämä tarkoittaa käytännössä sitä, että hankkeen kautta asiakkaita autetaan löytämään omaa paikkaansa, sekä voimavarojaan ja vahvuuksiaan. (Hankkeen tuloksellisuus- ja vaikutus selvitys 2015.)

Toimintaan osallistui 2015 vuoden aikana 204 nuorta. Nuoret olivat kahdestakymmenestä yhdeksästä eri kansallisuudesta ja 96 oli iältään 13–17 -vuotiaita, ja 88 nuorta oli 18–29 -vuotiaita. Poikia osallistuneista oli 112, ja tyttöjä 92. Vapaaehtoisia hankkeessa oli 71. (Hankkeen vuosiraportti 2015.)

Hankkeen ensimmäisenä vuotena hankkeessa työskenteli kaksi työntekijää, toisena vuotena kolme sekä kolmantena vuotena kolme. Projektin aikana työntekijöitä oli yhteensä neljä: projektipäällikkö sekä kolme projektityöntekijää. (Tuloksellisuus- ja vaikutus selvitys 2015.)

Hankkeen toiminta perustui asiakkaina olevien nuorten omien toiveiden ja tarpeiden toteuttamiseen. Nuorten ideat ja toiveet huomioon ottamalla on tehty muun muassa

Twibuke-elokuvaprojekti, jonka tekemiseen osallistui noin 20 nuorta. Myös Toiminta Torstaiden ja Perjantai Pulinoiden sisältö on suunniteltu yhdessä nuorten sekä kävijöiden kanssa. Nuorten ideoista lähteneet toiminnat olivat muun muassa erilaisia tanssiryhmiä, skeittiryhmä, kokkikerho, sekä erilaiset peliryhmät. Nuorten ryhmiä oli yhteensä 11, ne kokoontuivat yhteensä 67 kertaa ja käyntikertoja kertyi 485. Mahis-projekteja hankkeella oli vuonna 2015 kuusi. (Tuloksellisuus- ja vaikutus selvitys 2015.)

Hankkeessa olleista ryhmistä Läksykerhot, Toiminta Torstait, Perjantai Pulinat, sekä Mahis-ryhmät valikoituivat jäämään osaksi Monikulttuurikeskuksen päivätoimintaa. Opinnäytetyössäni tutkin, kuinka nämä ryhmät ovat vaikuttaneet nuorten elämään.

Hankkeen työyhteisö oli monikulttuurinen, sillä kahdella työntekijöistä oli maahanmuuttajataustaa ja työntekijöinä oli myös suomalaisia työntekijöitä. Monikulttuurinen työyhteisö antaa monikulttuuriselle nuorisotyölle hyvän pohjan, sillä se antaa esimerkkiä nuorille (Honkasalo, Souto 2007, 131). Myös tämän vuoksi mielestäni Monikulttuurikeskus Gloria oli hankkeelle hyvä ympäristö toimia.

3 Tutkimuskysymys

Opinnäytetyön tutkimuskysymyksenä oli selvittää millaisia vaikutuksia Mä oon mukana! - Hankkeella oli ollut sen toimintaan osallistuneiden nuorten elämään. Koska hankkeen tavoitteena oli tavoittaa nuoria ja heidän perheitään, sekä tukea voimaantumista ja suomalaiseen yhteiskuntaan kiinnittymistä, pyrin haastattelujen avulla selvittämään hankkeen vaikutuksia juuri niihin osa-alueisiin.

Opinnäytetyön tilaajalla oli useita ehdotuksia opinnäytetyön tutkimuskysymystä ja sisältöä ajatellen, mutta niitä jouduttiin rajaamaan. Tutkimuskysymystä valittaessa lopullinen aihe saattaakin vaatia neuvottelua ja harkintaa (Hirsjärvi, Remes, Sajavaara 2009, 66).

3.1 Tutkimus- ja tiedonkeruumenetelmät

Opinnäytetyöni on kvalitatiivinen, eli laadullinen tutkimus. Laadullinen tutkimus on sopiva menetelmä silloin, kun halutaan tutkia tapahtumien rakenteita, ollaan kiinnostuneita toimijoiden luomista merkitysrakenteista tai halutaan tutkia luonnollisia tilanteita (Metsämuuronen 2006, 88). Kvalitatiivisen tutkimuksen lähtökohtana on todellisen elämän kuvaaminen, sekä kohteen mahdollisimman kokonaisvaltainen tutkiminen ja ymmärtäminen. Kvalitatiiviselle tutkimukselle ominaisia piirteitä ovat aineiston kerääminen luonnollisessa ja todellisessa tilanteessa, sekä tiedon kerääminen ihmisiltä, esimerkiksi keskustelemalla ja haastatteleamalla tutkimuksen kohteena olevia (Hirsjärvi ym. 2009, 161-164.)

Kvalitatiivista tutkimusta tehdessä tietoa kerätään esimerkiksi tekemällä haastatteluja tarkoin valitulle ryhmälle. Haastattelun etuja ovat muun muassa mahdollisuus muunnella aineiston keruuta tilanteen ja haastateltavan mukaan, ja aineistoa on mahdollista tulkita monipuolisemmin kuin esimerkiksi kyselyä. Haastattelun ongelmiksi voivat koitua tilanteet, joissa haastateltava kokee haastattelutilanteen itseään uhkaavaksi tai pelottavaksi tilanteeksi, tai antaa haastateltaessa erilaisia vastauksia kuin antaisi jossakin muussa tilanteessa. (Hirsjärvi ym. 2009, 205-207.)

Tutkimushaastattelut voidaan jakaa kolmeen ryhmään: Strukturoitu haastattelu eli lomakehaastattelu, teemahaastattelu joka on lomake- ja avoimen haastattelun välimuoto, sekä avoin haastattelu joka hyvin vapaamuotoista ja eniten lähellä keskustelua. Koin tätä opinnäytetyötä tehdessä kaikista parhaaksi teemahaastattelun. Teemahaastattelujen avulla tutkittavien ihmisten mielipiteet pääsevät parhaiten esiin. Teemahaastattelussa haastattelun teema-alueet ovat tiedossa, mutta kysymysten muotoa ja järjestystä voidaan vaihdella tilanteen mukaan. (Hirsjärvi ym. 2009, 164.)

Tämän opinnäytetyön tutkimuksen kohderyhmänä olivat hankkeessa mukana olleet nuoret sekä hankkeen työntekijät. Osaa nuorista haastattelin yksilöhaastatteluna, jonka lisäksi tein yhden kolmen hengen ryhmähaastattelun. Työntekijöiden haastattelut olivat yksilöhaastatteluja.

Ryhmähaastattelu on haastattelumuotona tehokas tapa kerätä tietoa, sillä sen avulla saadaan tietoa usealta yhtä aikaa. Ryhmähaastattelu voi myös helpottaa joidenkin haastateltavien jännitystä, ja joidenkin on helpompaa tuoda esille omia ajatuksiaan ryhmässä. Se on hyvä keino hankkia tietoa erityisesti kulttuurillisia asioita tutkiessa. Ryhmässä haastateltavat voivat myös tarvittaessa auttaa toisiaan muistamaan asioita, tai tulkitsemaan väärinymmärryksiä. Ryhmähaastatteluiden huonoiksi puoliiksi koetaan se, että ryhmässä voi olla dominoivia henkilöitä joiden mielipiteet hallitsevat haastattelun kulkua tai sisältöä. Ryhmässä voi myös olla vaikeampaa tuoda esille kielteisiä asioita. (Hirsjärvi ym. 2009, 211.)

Nauhoitin haastattelut sekä niitä analysoidessani litteroin ne. Litterointia tehdessä on tärkeää ensin kartoittaa, minkälaista analyysia halutaan tehdä. Kvalitatiivisessa haastattelussa haastatteluita saatetaan tehdä pitkin matkaa, sillä myös haastattelut saattavat tapahtua eri aikoihin ja rinnakkain. Näin ollen myös aineiston kerääminen ja analysointi tapahtuvat osittain samanaikaisesti (Hirsjärvi ym. 2009, 223).

Kvalitatiivista tutkimusta tehdessä aineiston keruusta voidaan käyttää saturaation termiä. Hirsjärvi ja Remes selittävät termin tarkoittavan aineiston riittävyttä ja kylläisyyttä, eli esimerkiksi haastattelua voidaan tehdä niin kauan, kuin saadaan tutkittavasta asiasta uutta tietoa. Aineisto on riittävää, kun samat asiat alkavat kertaantua haastatteluissa. (Hirsjärvi ym. 2009, 182.) Haastatteluilla pyrin saamaan aikaan uutta tietoa. Haastateltavat olivat mielestäni hyvin yksimielisiä hankkeen vaikutuksista.

Haastattelun lisäksi sain hyödynnettäväkseni hankkeen tuloksellisuus- ja vaikuttavuusselvitykset ja väliraportit sekä toimintasuunnitelmat koko hankkeen toiminnan ajalta. Niitä olen hyödyntänyt esimerkiksi etsiessäni tarkkoja lukuja osallistujien sekä järjestettyjen toimintojen määrästä. Raportteja tutkin myös kerätessäni tietoa tutkittavien ryhmien sisällöstä.

4 Tietoperusta

Tässä luvussa avaan monikulttuurisen nuorisotyön kannalta tärkeitä termejä, kuten mitä ovat monikulttuurisuus, maahanmuuttaja, maahanmuuttajataustainen tai pakolainen.

4.1 Keskeiset käsitteet

Tilastoissa ja tutkimuksissa maahanmuuttaja-termiä käytetään sellaisesta ihmisestä, joka muuttaa kotimaansa ulkopuolelle pysyvästi. Hän voi muuttaa toiseen maahan esimerkiksi työn, perheen tai opintojen perässä. Heidän Suomessa syntyneistä lapsistaan käytetään termiä toisen sukupolven maahanmuuttaja. (Maahanmuutto.net 2015.) Myös suomalaiset paluumuuttajat lasketaan maahanmuuttajiksi (Tilastokeskus 2015). Paluumuuttaja on henkilö, joka on aikaisemmin ollut suomalainen, tai jolla on suomalaiset sukujuuret (Räty 2002,11).

Antti Kivijärven ja Veronika Honkasalon mukaan nykypäivänä olisi parempi puhua monikulttuurisista nuorista kuin maahanmuuttajanuorista. Tämän käsitteen avulla huomioitaisiin paremmin sellaiset nuoret, joiden taustat ovat moninaiset. Esimerkiksi nuoret, jotka ovat itse syntyneet, tai ainakin toinen hänen vanhemmistaan on syntynyt muualla kuin Suomessa. (Kivijärvi & Honkasalo 2010, 257.)

Usein luullaan monikulttuurisuuden muodostuneen Suomeen vasta maahanmuuton lisääntyttyä 1990-luvulla, vaikka se on aina ollut osa suomalaista yhteiskuntaa, esimerkiksi Saamelaiset ja Romanit. (Honkasalo & Souto 2007, 115.)

Pakolainen on henkilö, joka on saapunut Suomeen kiintiöpakolaisena tai turvapaikanhakijana, ja jolle on myönnetty myönteinen turvapaikkapäätös. Turvapaikanhakijat ovat pakolaisia siihen asti, että he saavat oleskeluluvan Suomesta. Pakolaisuus määritellään Yhdistyneiden kansakuntien Geneven pakolaissopimuksessa henkilöksi, jolla on aihetta pelätä joutuvansa vainotuksi esimerkiksi uskonnon tai rodun vuoksi, ja tarvitsee näin ollen sopimuksen mukaista kansainvälistä suojelua. Tällainen tilanne voi johtua esimerkiksi sodista, tiettyyn etniseen ryhmään kohdistuvien kansalaisoi-

keuksien loukkaamisesta tai luonnonkatastrofeista ja nälänhädästä. (Räty 2002, 17.)

Suomi on sitoutunut Euroopan unionin pakolais- ja turvapaikkapolitiikassa sekä Geneven pakolaissopimuksessa. (Mannila & Kuitunen 2015,17.) Geneven pakolaissopimuksen mukaan pakolaista ei saa palauttaa alueelle, jossa häntä vainotaan rodun, uskonnon, kansallisuuden, tiettyyn yhteiskunnalliseen ryhmään kuulumisen tai poliittisen mielipiteen vuoksi (Kansainvälinen pakolaissopimus, 1967).

4.2 Monikulttuurinen nuorisotyö

Monikulttuurisen ohjaustyön kenttä on laajentunut oppilaitosten lisäksi myös nuoris- ja vapaa-ajan toimialoille (Korhonen & Puukari 2013, 8). Monikulttuurisen ohjauksen tavoitteena on maahanmuuttajanuoren kotoutumisen tukeminen, tai nuorten välisen suvaitsevaisuuden lisääminen (Nieminen 2013, 296-297). Ennakkoluulojen ja käsitysten tiedostaminen auttaa rasismia tunnistamista nuorten parissa (Honkasalo & Souto 2007, 132).

Monikulttuurisessa ympäristössä työskentelevän olisi hyvä ottaa selvää eri kulttuureista sekä niiden erityispiirteistä, ja perehtyä kulttuurieroihin. Kaikkien kulttuurien ja kulttuurierojen huomioiminen on kuitenkin mahdotonta. Hyvä ohjaaja huomioi nuorten yksilölliset erot, sillä jokainen nuori voi omaksua oman kulttuurinsa asioita eri tavalla kuin muut samasta kulttuurista tulevat. Jos ajattelee liikaa nuoren kulttuurista taustaa, nuoren ja ohjaajan välinen ymmärrys ei välttämättä toimi. (Honkasalo & Souto 2007, 132.)

Nuorisolakioppaassa Monikulttuurisesta nuorisotyöstä puhutaan nuorisotyönä, jonka kohteena ovat useampaa etnistä alkuperää edustavat nuoret (Nuorisolakiopas 2009, 125). Joskus se saatetaan mieltää pelkästään maahanmuuttajanuorten parissa tehtäväksi nuorisotyöksi, vaikka sen kohderyhmä on moninainen (Honkasalo & Souto 2007, 115).

Monikulttuurisessa nuorisotyössä on kysymys eri ryhmien välisestä vuorovaikutuksesta. (Cantell 2000, 9). Tavoitteena onkin juuri se, että eri etnisen identiteetin omaavat nuorisoryhmät olisivat vaikutuksessa keskenään, eikä pelkästään monikulttuuriset ryhmät (Nieminen 2013, 296). Monikulttuurisessa nuorisotyössä tulisi tukea sekä vähemmistökulttuureja edustavia nuoria, mutta myös suomalaisnuoria monikulttuurisessa yhteiskunnassa. Esimerkiksi kantasuomalaisten nuorten sekä maahanmuuttajanuorten valmiuksia toimia monikulttuurisissa ryhmissä olisi hyvä edistää, puuttamalla ennakkoluuloisiin asenteisiin – tämä tukisi nuorten integroitumista. Tärkeää on taata yhtäläiset oikeudet kaikille yhteiskunnan jäsenille, kuitenkin hyväksymällä erilaisuudet. Nuorisotyössä on myös annettava tilaa erilaisille arvoille ja elämäntavoille, pyrkimättä kuitenkaan laittamaan nuoria yhteen muottiin. (Honkasalo & Souto 2007, 126, 115-117,131.)

Monikulttuurisesta nuorisotyöstä on 2000-luvulla tullut peruskäsite kulttuurisen moninaisuuden huomioivalla nuorisotyön toimialalla. Niemisen mukaan monikulttuurisessa nuorisotyössä ohjaus kohtaa nuoren koko elämämaailman - vapaa-ajan, harrastukset, ystävyysuhteet sekä perheen. Monikulttuurinen nuorisotyö on karkeasti tulkittavissa kahdella tavalla: Erillisenä nuorisotyön osa-alueena ja työmuotona omine tavoitteineen, menetelmineen ja työntekijöineen. Toisaalta se on koko nuorisotyön läpileikkaavana toimintamalli, yleinen suhtautumistapa ja työote. (Nieminen, 2013.) Monikulttuurisuuden tulisi olla systemaattinen osa koko nuorisotyön toimintaa niin, että sille on asetettu tavoitteita, otettu huomioon suunnitellessa, toteutettaessa ja arvioinnissa (Honkasalo, Souto 2007, 123).

Maahanmuuttajanuorten kanssa tulisi muistaa, ettei ole olemassa yhtä tietynlaista maahanmuuttajanuorikokemusta. Monikulttuurisella nuorisotyöllä tulisi olla sensitiivinen ote sen suhteen, että toimintatapojen ei tulisi korostaa liikaa erilaisuutta tai leimata nuorta vähemmistöön kuuluvaksi. Tällainen saattaa pahimmillaan johtaa nuoren erottautumiseen. (Honkasalo, Souto 2007,122.)

Nuorisotyön kentällä myös järjestöillä ja erilaisilla projekteilla on tärkeää tehtävä nuoren kotoutumisen edistämiseksi. Jyväskylän monikulttuurisuusohjelmassa nostetaan esille järjestöjen, vapaaehtoistyön sekä tavallisten aikuisten tuen merkitys. Eteenkin nuorille joilla ei ole huoltajaa niistä on tukea. (Jyväskylän monikulttuurisuusohjelma

2013-2016.) Järjestöt on myös huomioitu nuorisotyön keskeisinä toimijoina uudessa 1.1.2017 voimaan tulevassa nuorisolaissa (Opetus- ja kulttuuriministeriö 2016).

Monikulttuurinen nuorisotyö edistää nuorisolain tavoitteiden toteutumista, jotka ovat yhteisöllisyys, yhteisvastuu, yhdenvertaisuus ja tasa-arvo, monikulttuurisuus ja kansainvälisyys, terveet elämäntavat sekä ympäristön ja elämän kunnioittaminen (Nuorisolaki 72/2006/1 §). Nuorisolain alaisuudessa ovat kaikki alle 29-vuotiaat. Tärkeää on huomioida nuorten erilaiset tarpeet, ja kulttuurien välinen vuorovaikutus (Cantell 2000, 98). Suomen uusi nuorisolaki tulee voimaan 1.1.2017, ja se korvaa vuoden 2006 nuorisolain. Lain tavoitteissa huomioidaan myös kulttuurien moninaisuutta ja kansainvälisyyttä (Opetus- ja kulttuuriministeriö 2016). Nuorisolaissa tarkoituksena on: “tukea nuoren kasvua ja itsenäistymistä, edistää nuorten aktiivista kansalaisuutta ja nuoren sosiaalista vahvistamista sekä parantaa nuorten kasvu- ja elinoloja” (Nuorisolaki 2006). Aktiivinen kansalaisuus tässä yhteydessä tarkoittaa nuoren tavoitteellista toimintaa yhteiskunnassa (Keinänen & Mäkeläinen 2009, 186).

Nuorisolain lisäksi keskeisimpiä lakeja nuorisotyössä on myös Yhdenvertaisuuslain toteutuminen, jonka tarkoituksena on edistää yhdenvertaisuutta ja ehkäistä syrjintää sekä tehostaa syrjinnän kohteeksi joutuneen oikeusturvaa (Yhdenvertaisuuslaki, 2014). Suomen perustuslain 6 § sisältyy yhdenvertaisuus ja yleinen syrjintäkielto. Yhdenvertaisuudella tarkoitetaan sitä, sukupuolesta, iästä, alkuperästä, kansalaisuudesta, kielestä, uskonnosta ja vakaumuksesta, mielipiteestä, vammasta, terveydentilasta, seksuaalisesta suuntautumisesta tai muusta henkilöön liittyvästä syystä kaikki ihmiset ovat samanarvoisia. Yhdenvertaisuuslailla taataan yhdenvertaisuuden toteutuminen. Myöskään syntyperä tai ihonväri, eivät saa vaikuttaa ihmisten mahdollisuuksiin päästä koulutukseen, saada työtä ja erilaisia palveluja. (Oikeusministeriö 2016.)

Yhteiskunnan moninaistuesssa on selvää, että etenkin monikulttuurisessa ohjaustyössä työskentelevä ohjaaja kohtaa paljon eri lähtökohdissa ja elämäntilanteissa olevia nuoria ja heidän perheitään. Monikulttuurisella ohjaustyöllä tarkoitetaan ammatillista kohtaamista, jossa ohjaaja ja ohjattava ovat eri kulttuureista tai -etnisistä ryhmistä tai omaavat eri äidinkielen (Korhonen 2013, 57). Parhaillaan nämä kohtaamiset toimivat

oppimiskokemuksen tavoin, jolloin kaikki osapuolet oppivat toisiltaan jotain (Pietilä 2013, 46).

Jyväskylässä on oma monialainen Monikulttuurisen Nuorisotyön tiimi, jonka avulla taataan monikulttuurisen nuorisotyön koordinointi ja jatkuva kehittäminen. Tiimi koostuu sekä viranomaisista että eri hankkeiden- ja järjestöjen työntekijöitä. (Jyväskylän monikulttuurisuusohjelma 2013–2016, 17.)

4.3 Kotoutuminen

Kotoutumisen kannalta on tärkeää, että yksilö on sinut omien etnisten taustojensa, ja kulttuurinsa kanssa, mutta pystyy kuitenkin oppimaan uuden elinympäristönsä vaikutteita (Mannila & Kuitunen 2015, 43). Kotoutumisprosessin kannalta on siis tärkeää, että jokainen kotoutumisprosessia läpikäyvä saa tietoa omista oikeuksistaan ja velvollisuuksistaan suomalaisessa työelämässä ja yhteiskunnassa, sekä neuvoa palvelujärjestelmästä ja kotoutumista edistävistä toimenpiteistä, mutta pystyy kuitenkin säilyttämään oman kielensä ja etnisen identiteettinsä. (Jyväskylän monikulttuurisuusohjelma 2013–2016, 5.) Etninen identiteetti on tärkeä osa jokaisen ihmisen minuutta ja suuri osa psyykkistä hyvinvointia (Cantell 2000, 24).

Suomen laissa on säädetty laki kotoutumisen edistämiseksi kotoutumislaki, ja sen tarkoitus on tukea ja edistää kotoutumista ja maahanmuuttajan mahdollisuutta osallistua aktiivisesti suomalaisen yhteiskunnan toimintaan, sekä edistää tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta sekä myönteistä vuorovaikutusta eri väestöryhmien kesken. (Laki kotouttamisen edistämisestä, 2010.) Laki määrittelee kotoutumisen maahanmuuttajan ja yhteiskunnan välisenä vuorovaikutteisena kehityksenä. Kotoutumisen edistämistä varten kotoutumislain mukaan kunnalla on vastuu kotouttamissuunnitelman laatimisesta. Jyväskylän kaupungin Kotouttamisohjelmassa kotoutuminen kuvataan ”Osallisuuden, toimijuuden ja työllistymisen mahdollisuuksia uudessa yhteiskunnassa” (Jyväskylän monikulttuurisuusohjelma 2013–2016). Suunnitelma sisältää myös etnisen yhdenvertaisuussuunnitelman.

Keinäsen ja Mäkeläisen mukaan aktiivinen kansalaisuus ja kotoutuminen ovat vuorovaikutuksessa toisiinsa (2009, 187). He kuvaavat sitä niin, että aidon kotoutumisen

edellytyksenä on aktiivinen kansalaisuus, ja monikulttuurinen yhteiskunta on aktiivisen kansalaisuuden tulos (mt., 202).

Kotoutumista voidaan kuvata maahanmuuttajien akkulturaatioprosessilla. Akkulturaatiolla tarkoitetaan maahanmuuttajan sopeutumista uuteen kulttuuriin ja maahan. Kanadalaisen yhteiskuntatieteilijän John Berryn mukaan akkulturaatiolla eli kulttuuriin sopeutumisella on neljä kategoriata, joita kutsutaan Berryn nelikentäksi. Nämä ovat Integraatio, assimilaatio, separaatio, segregatio ja marginalisaatio.

<p>Integraatio eli täydentyminen Yksilö pitää kiinni juuristaan ja suodattaa niitä. Samalla hän täydentää maailman-kuvaansa uuden ympäristön vaikutteilla</p>	<p>Assimilaatio eli sulautuminen Yksilö hylkää oman kulttuurinsa ja mukautuu uuteen ympäristöön suodattamatta sen vaikutuksia</p>
<p>Separaatio eli eristäytyminen Yksilö pitää kiinni vanhasta kulttuurista eikä hyväksy uuden elinympäristön vaikutuksia.</p>	<p>Marginalisaatio eli vieraantuminen Yksilö hylkää sekä oman että uuden elinympäristönsä vaikutteet</p>
<p>Separaatio eli erottautuminen Yksilö alkaa toimia elinympäristöä vastaan</p>	

John Berryn akkulturaatiomallit (Mannila & Kuitunen 2015, 44).

Integraatio on prosessi, jossa maahanmuuttaja säilyttää omasta kulttuuristaan tärkeimpiä asioita, omaksuen kuitenkin asioita valtakulttuurista. Integraatio on paras lähtökohta onnistuneessa kotoutumisprosessissa. (Mannila & Kuitunen 2015, 43.) Integraation kannalta jatkuva vuorovaikutus valtaväestöön on tärkeää, ja se vaatii sopeutumista sekä vähemmistöltä että valtaväestöltä (Cantell 2000, 75).

Integraation vastakohta on Marginalisoituminen, eli vieraantuminen. Tällöin yksilö sekä unohtaa oman kulttuurinsa, omaksumatta myöskään uutta kulttuuria.

Assimilaatio tarkoittaa kulttuuriin sulautumista. Tämä voi aiheuttaa sopeutumisvaikeuksia, sillä assimilaatiossa ihminen ikään kuin hylkää kokonaan oman kulttuurinsa

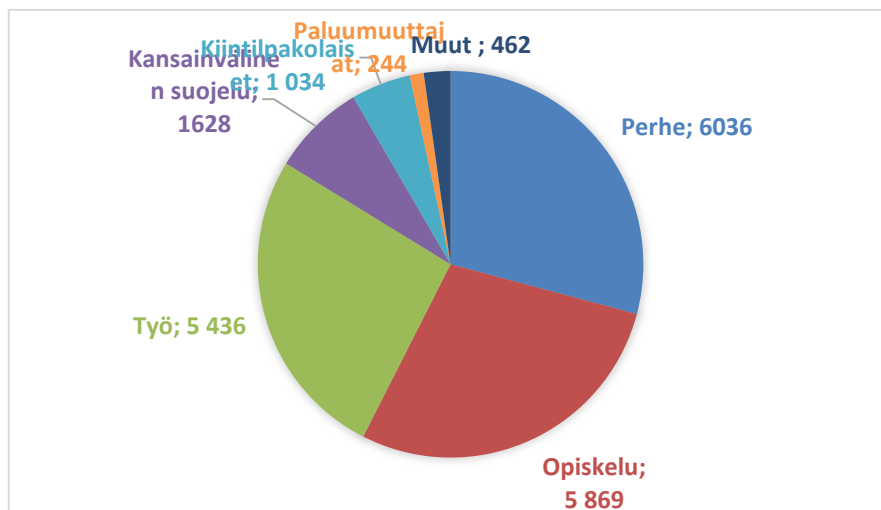
yrittäessään omaksua uutta kulttuuria sen tilalle. (Cantell 2000.) Tämä voi vaikeuttaa oman paikan ja uuden identiteetin löytämistä yhteiskunnassa.

Separaatiossa eli eristäytymisessä suurimpana vaarana on syrjäytyminen uudesta kulttuurista. Maahanmuuttajan on vaikea oppia uutta kulttuuria, jos yksilö on liian kiinni omassa kulttuurissaan, eikä hän halua olla tekemisessä valtaväestön kanssa. Separation alalajista puhutaan segregaatina, jolloin yksilö toimii pahimmillaan uutta kulttuuria vastaan. (Mannila & Kuitunen 2015 44-45.)

4.4 Tilastotietoa

Suomessa ulkomaan kansalaisten määrä nousi Tilastokeskuksen mukaan noin 10 000 henkilöllä, eli noin viidellä prosentilla edellisestä vuodesta. Ulkomaan kansalaisten osuus oli vuoden lopussa 4,2 prosenttia koko väestöstä, jolloin Suomessa asui vuonna 2015 noin 230 000 ulkomaan kansalaista. Eniten kansalaisuuksia oli Virossa, toiseksi eniten Venäjältä (Tilastokeskus 2015).

Turvapaikkaa Suomesta 2015 haki 32 476 henkilöä, joista 1 628 saivat myönteisen kansainvälisen suojelun päätöksen (Maahanmuuttovirasto 2015). Vuonna 2015 ensimmäisiä oleskelulupia myönnettiin 17 796, ja Suomen kansalaisuuden sai 8 281 henkilöä. Ensimmäinen oleskelulupa tarkoittaa määräaikaista lupaa, joka on yleensä voimassa vuoden (Maahanmuuttovirasto 2015). Perheen perusteella myönnettyjä oleskelulupapäätöksiä tehtiin 6 036, opiskelujen perusteella 5 869, työn perusteella 5 436, kansainvälinen suojelu 1 628, kiintiöpakolaiset 1 034, muut 462. Vuonna 2015 suomeen tulleita paluumuuttajia oli 244. (kuva1)

Kuva 1 Maahanmuuttoviraston myöntämät ensimmäiset oleskeluluvat ja Suomen kansalaisuudet, 2015

Jyväskylän väkiluku oli 2015 vuoden lopussa 137 368 henkilöä, joista ulkomaalais-taustaisia oli 4 130. Eri kansalaisuuksia vuoden lopussa oli 123. (Jyväskylän talous ja tilastot, 2015.)

5 Ryhmien esittely

Tässä kappaleessa avaamme niitä ryhmiä, joiden vaikutusta työssämme tutkitaan, ja jotka on otettu osaksi Monikulttuurikeskus Glorian toimintaa.

Hankkeen päättymisen jälkeen keväällä 2016 monikulttuurikeskuksen päivätoiminnoiksi otetut ryhmät valittiin siksi, että ne olivat olleet kokonaisuutena kaikista toimivimpia ja niissä tavoitteet kohtasivat parhaiten kohderyhmän. Hankkeen työntekijöiden mukaan ryhmät on sisällöllisesti pidetty samanlaisena hankkeen päättymisen jälkeen, sillä ryhmien koettiin olevan sisällöltään toimivia ja vastaavan kävijöiden tarpeita (Työntekijä 1 Haastattelu).

5.1 Läskykerho

Läksykerhoa järjestetään Gloriassa tiistaista torstaihin klo 15-17. Läksykerhon kävijät ovat peruskoulussa sekä lukiossa opiskelevia nuoria, suomen kielen opiskelijoita ja heidän vanhempiaan (Hankkeen väliraportti 2015). Vuonna 2015 läksykerhoa järjestettiin 123 kertaa, läksykerhossa käyneitä nuoria oli 39 ja käyntejä kertyi 653. Kerho toimii vapaaehtoisten ja harjoittelijoiden avulla, mutta paikalla on aina myös ohjaaja, joka on vastuussa kerhosta. Vapaaehtoiset ja opiskelijat olivat pääasiassa yliopisto- ja korkeakouluopiskelijoita. Vuoden 2015 aikana vapaaehtoisia läksykerhossa oli toiminut 62. (Hankkeen tilasto 2015.)

Läksykerholla ei ole olemassa tiettyä runkoa, sillä asiakkaiden läksyt sekä läsnäolijat vaihtelevat. Kävijöiden lisäksi myös läsnä olevat vapaaehtoiset vaihtelevat. Hankkeen alussa on yritetty teemoittaa läksykerhoja opiskeltavan aineen mukaan, mutta tämän toteuttaminen käytännössä osoittautui hankalaksi. Samaan aikaan iltapäivästä järjestetään kuitenkin säännöllisesti Englannin kielen ryhmää, joka tukee englannin kielen oppimista. Säännöllisesti läksykerhossa käyvät nuoret tulevat paikalle omien luokkatovereidensa kanssa, ja joskus läksyjä tehdään myös yhdessä. (Haastattelut, työntekijät 1&2.)

Läksyjen tekemisen lisäksi kerhossa on mahdollisuus myös käydä harjoittelemassa harjoituskokeisiin, pääsykokeisiin, ylioppilaskirjoituksiin tai vaikka ajokoulua varten. Joskus paikalle tullaan vai juttelemaan ohjaajien ja vapaaehtoisten kanssa, jos läksyjä tai tehtäviä ei ole. Tämä tukee asiakkaiden suomen kielen oppimista. (Haastattelu, työntekijä 1.)

Jos osallistujilla ei ole läksyjä tai koulutehtäviä, osallistujien kanssa pelataan usein variaatiota Uno-pelistä. Pelin kulku on sama kuin Unossa, mutta jokaisessa kortissa on jokin tehtävä, joka pelaajan on vuorollaan suoritettava. Näiden tehtävien avulla opetellaan Suomalaista kulttuuria, opetellaan sanoja ja tutustutaan muihin pelaajiin ja heidän kotimaahansa tai kulttuuriinsa.

Jos asiakas tarvitsee tukea pääsykokeita tai ylioppilaskokeita varten, pyritään asiakkaan ympärille kokoamaan 2-3 vapaaehtoisesta koostuva verkosto, joka auttaa asiakasta pitkäjänteisesti. Tällöin kartoitetaan sellaisia vapaaehtoisia, joilla voi olla omaa osaamista opeteltavasta asiasta.

Suomen kieltä opiskellessa vapaaehtoisten vaihtelevuudella on hyvä puoli. Tällöin asiakas oppii kuuntelemaan ja ymmärtämään erilaista suomen kieltä, sillä jos asiakas on pitkään saman vapaaehtoisen kanssa, hän oppii ymmärtämään ja kuuntelemaan tämän puhetta. (Työntekijä 1, haastattelu.)

”Tarvitsin puhua kieltä. Keskustella ihmisten kanssa. Koulua helpottaa. Opin joka päivä uusia sanoja. Helpottaa kaikkea.” – Haastateltava 3

Läksykerhon toiminta siirtyi osaksi Gloriana samantyyppisenä kuin se oli hankkeen aikana. Ajankohdallisesti se oli juuri sitä mitä Glorian iltapäivään tarvittiin, sillä iltapäivällä ei ollut muita avoimia ryhmiä ennen Läksykerhoa.

”Läksykerhon aikaan Gloriassa on varmasti aina joku ohjaaja paikalla. Tämä helpottaa asiakkaita kiireellisten asioiden hoitamisessa, joihin he tarvitsevat apua. ”

- Työntekijä 1

Hankkeen tuloksellisuusraporteista käy ilmi, että läksykerhosta on ollut apua koulunestytukseen. Tämä on näkynyt esimerkiksi parempina kouluarvosanoina ja koe-tuloksina. Myös suomen kieli on selvästi kehittynyt. Myös nuorten haastattelut tukivat tätä tulosta.

”Päivällä koulussa opittu teoria voidaan ottaa käyttöön iltapäivällä ja illalla. Näin pystymme tukemaan suomen kielen oppimista.” - toimintakertomus

5.2 Perjantai Pulinat

Perjantai pulinat on toiminnallinen ja avoin ryhmä nuorille, ja sen tavoitteena on tukea suomen kielen puhumista. Toiminta suunnitellaan kauden alussa nuorten kanssa yhdessä, ja se antaa vastuuta myös nuorelle itselleen sekä auttaa toteuttamaan heidän toiveitaan. Näin osallistujat pääsevät esimerkiksi kokeilemaan uusia harrastusmahdollisuuksia. Perjantai pulinat on ollut turvallinen ympäristö nuorille kokeilla uusia

asioita joita he eivät ehkä muuten pääsisi kokeilemaan. Tällainen eri-laisiin aktiviteetteihin osallistuminen on avuksi kotoutumisprosessissa, sillä sen kautta nuori saa osallistumisia ja uusia kokemuksia (Keinänen & Mäkeläinen 2009, 202).

Vastuun antaminen ilmenee niin, että kauden alussa toimintaa suunniteltaessa nuorille jaetaan tiettyjä vastuualueita suunnitteluun liittyen. Näin nuoret pääsevät myös vaikuttamaan sisältöön ja he saavat toteutuksen myötä hyviä onnistumisen kokemuksia. Hankkeen työntekijöiden mielestä yksi tärkeimmistä asioista mitä nuori voi ryhmän avulla oppia on se, että kun hän alkaa järjestämään teemailtaa, täytyy selvittää asioita ja tehdä valmisteluja onnistuakseen. Tämä kannustaa nuoria aktiiviseen kansalaisuuteen, eli nuori vaikuttaa ja toimii yhteiseksi hyväksi, sekä ottaa vastuuta yhteisistä asioista ja osallistuu niiden hoitamiseen (Laitinen & Nurmi 2003, 125).

Illat voivat olla tutustumiskäyntejä, elokuvailtoja ja ruoanlaittoa, mutta tarvittaessa toteuttamassa voi olla myös eri alojen asiantuntijoita joiden kanssa pidetään keskusteluiltoja. Esimerkiksi syksyn 2016 ohjelmassa oli tutustumista eri ammatteihin.

Vuoden 2015 raportin mukaan Perjantai Pulinoita järjestettiin 38 kertaa, ja siihen osallistuneita nuoria oli 41. Vapaaehtoisia oli mukana 12.

5.3 Toiminta Torstai

Toiminta Torstait saivat alkunsa siitä, kun torstaille tarvittiin toiminnallisia ryhmiä. Yhdellä hankkeen työntekijöistä oli vahvaa osaamista musiikista ja peleistä, ja hänen osaamistaan päätettiin hyödyntää. Aikaisemmin ryhmä oli tarkoitettu vain nuorille, mutta toimintaa haluttiin tehdä avoin siksi, että eri-ikäisten yhdessä olo koettiin tärkeäksi.

Toiminta Torstai on kaikille avoin ryhmä Gloriassa. Ryhmä on osallistava, ja se pitää sisällään erilaisia teemoja joiden ympärille rakennetaan toimintaa. Toiminta Torstain tarkoituksena onkin osallistamisen avuin tuottaa osallistujille onnistumisen kokemuksia, sekä kannustaa heitä aktiiviseen kansalaisuuteen. Ryhmän toiminta on tär-

keää, sillä aktiivisella kansalaisuudella ja onnistuneella integroitumisella on selkeä yhteys. Keinänen ja Mäkeläisen mukaan suomalaisessa kotouttamispolitiikassa ei tueta tarpeeksi monikulttuuristen nuorten kasvamista aktiivisiksi kansalaisiksi, jonka vuoksi yhdistyksen tarjoamaan toimintaan osallistuminen on merkityksellistä (Keinänen & Mäkeläinen 2009, 201-202). Aktiivinen kansalaisuus on toimijuutta, jonka kautta kansalaisuudesta ja kansalaisena toimimisesta muodostuu tärkeä kotoutumisen väline (Keinänen & Mäkeläinen 2009, 188).

Toiminta Torstaiden ohjelmaa ovat olleet muun muassa erilaiset Peli-illat, Musa-illat ja Jami-illat. Myös Kielikahvilaa on alettu järjestää osana Toiminta Torstaita.

Peli-illoissa on pelattu esimerkiksi jonkun kävijän ehdottamaa tai toivomaa peliä. Peli-illat voivat keskittyä pelkästään yhteen tai useampaan, esimerkiksi lautapeliin. Kävijöiden toiveista on järjestetty muun muassa Shakkiturnaus. Peli-illoissa on mahdollista pelata kaikkia muita paitsi konsolipelejä.

Musailtojen ohjelmaa ovat olleet muun muassa levyraati ja karaoke. Levyraatia on toteutettu myös niin, että osallistujat ovat saaneet tuoda omia lempikappaleitaan, joista osallistujien kesken on keskusteltu. Jami-iltojen tarkoituksena on se, että kävijät tuottavat itse musiikkia eri instrumentein. Osallistujat voivat itse tuoda paikalle omia soittimiaan. Jami-iltoihin liittyy vahvasti myös tanssiminen.

Kävijöiden toiveet otetaan huomioon teemojen sisältöä suunnitellessa, ja heille annetaan myös vastuuta iltojen järjestämisessä. Syksyn ja kevään suunnittelukerrat olivat myöskin avoimia kaikille, jolloin kävijöiden toiveet pystyttiin huomioimaan hyvin. Jos osallistujien toiveet ovat Toiminta Torstain teemoihin sopivia, niitä aletaan toteuttaa yhdessä heidän kanssaan.

Toiminta Torstaita on myös järjestetty yhdessä eri tahojen kanssa. Esimerkiksi Setan ja Best Buddieksen kanssa on järjestetty yhteinen peli-ilta, sillä jokaisella taholla on olemassa oma peli-iltansa. Näin on saatu ihmisiä yhteen pelien toimesta. (Hankkeen raportti 2015.)

5.4 Mahis-rahoitteiset ryhmät

Mahis-rahoitus on Nuortenakatemia tarjoama tuki, jota voidaan hakea Mahis-koulutuksen käyneen ohjaajan ohjaamiin ryhmiin kattamaan toimintakuluja. Mahis tukee erityisen tuen tarpeessa olevia 13-17-vuotiaita nuoria esimerkiksi heidän vaikeaan elämäntilanteeseensa. Projektin tarkoituksena on mahdollistaa nuorille mukavaa vapaa-ajan toimintaa, onnistumisia ja välittävän aikuisen tukea. Projekteja järjestämällä nuori oppii myös opiskelu- ja työelämässä tarvittavia taitoja. (Nuortenakatemia 2016.)

Vuonna 2015 tavoitteena oli ollut järjestää kahdesta kolmeen Mahis-ryhmää. Tavoite oli ylitetty, sillä lopulta nuorten ryhmiä ja projekteja oli ollut kuusi. Kaksi ryhmistä oli toiminut itsenäisesti jossain muualla kuin Monikulttuurikeskus Gloriassa. Vuoden 2015 ryhmät olivat olleet tanssi-, kokki-, skeitti-, peli-, jalkapallo ja harrasteryhmiä. Mahis-ryhmiin kuului myös vuoden 2015 ravintolapäivänä järjestetty kahvila. (Tuloksellisuus- ja vaikutus selvitys 2015.)

Hanke avusti ryhmien alkuun saattamisessa ja tarvittaessa avusti niitä myös rahallisesti. Maaliskuussa 2015 hankkeen järjestämään Mahis-koulutukseen oli osallistunut 13 ja syyskuussa 12 henkilöä (Tuloksellisuus- ja vaikutussuunnitelma 2015). Osa ryhmistä oli koottu niin, että nuoret saattoivat olla ohjaajille tuttuja, esimerkiksi Monikulttuurikeskus Glorian kävijöitä sekä Mä oon mukana! -hankkeessa käyneitä nuoria. Osallistujia oli saatu lisää, kun nuoret olivat kutsuneet kavereitaan mukaan ryhmiin.

Mahis-ryhmillä oli haettu ratkaisua muun muassa tilanteisiin joissa nuoret eivät olleet kotoutuneet kunnolla, jolloin heillä oli ollut ongelmia koulussa ja kotona, sekä sosiaalisissa suhteissa. Myös koulukiusaamisesta ja vuorovaikutusongelmista kantasuomalaisen nuorten kanssa oli aiheutunut itsetunto-ongelmia. Esimerkiksi tanssiryhmien avulla nuoret olivat kokeneet itsetunnon parantuneen esiintymiskokemuksen kautta. Luontoretkeä tehneen ryhmän avulla nuoret olivat oppineet erilaisia erätaitoja sekä perehtyneet jokamiehenoikeuksiin. Retkillä oli opittu myös suomen luonnosta.

Rahoituksen avulla nuorille oli saatu vuokrattua tiloja erilaisiin harrastusmahdollisuuksiin. Muutoin nuorilla ei olisi ollut paikkaa jossa esimerkiksi tanssiryhmien tai pallopelien pitäminen olisi ollut mahdollista. Raporteista kävi myös ilmi, että nuorten perheillä ei olisi ilman Mahis-rahoituksen mahdollistamia ryhmiä välttämättä ollut varaa kustantaa heidän harrastuksiaan. Joissain perheissä oli saattanut olla negatiivista suhtautumista nuoren uusiin harrastuksiin kulttuurieroista johtuen, eivätkä perheet olleet halukkaita rahoittamaan nuorten harrastuksia. Mahis-ryhmät mahdollistivat kuitenkin joidenkin nuorten kohdalla pääsemisen kokeilemaan sellaisia harrastuksia.

Tanssiryhmien kautta nuoret olivat myöskin halunneet sekä tuoda esille omaa kulttuuriaan, että tutustua muihin kulttuureihin. Yhdessä oleminen oli myös tärkeää ryhmissä, sillä nuorista oli ollut toisilleen vertaistukea. Tanssiryhmillä oli ollut positiivinen vaikutus nuorten henkiseen- ja fyysiseen hyvinvointiin sekä itsetunto-ongelmiin. Myös vuorovaikutustaitojen koettiin parantuneen. Ryhmien aikana nuoret olivat myös saaneet uusia ystäviä ja oppineet uutta Suomalaisesta kulttuurista ja luonnosta. Raporteista käy myös ilmi, että nuorten kielitaito oli niiden aikana parantunut. (Mahis-raportointilomakeet, 2015.)

6 Haastattelut

Tässä luvussa analysoin hankkeessa käyneiden nuorten sekä hanketyöntekijöiden haastatteluja. Haastattelua analysoidessa on tärkeää valita analyysitapa, jolla saadaan parhaiten esiin halutut vastaukset

Haastattelut toteutettiin teemahaastatteluna ja ne nauhoitettiin. Nuorille sekä ohjaajille oli eri kysymykset. Haastattelut toteutettiin syksyllä 2016. Haastattelukysymykset löytyvät opinnäytetyön liitteistä 1 ja 2. Olen nimennyt haastateltavat nuoret haastattelun selkeyttämiseksi ja anonyymiyden säilyttämiseksi numeroilla 1-4, ja työntekijät numeroilla 1-3.

Haastatteluajat sovittiin etukäteen haastateltavien kanssa, ja haastattelut toteutettiin monikulttuurikeskuksessa, joka on nuorille tuttu paikka ja jossa hanke pääosin toimi. Ennen haastatteluja kerroin haastateltaville nauhoittavani haastattelut, ja avasin haastattelun sisältöä ja tarkoitusta.

Haastattelut olivat sekä yksilö- että ryhmähaastatteluja, ja ne nauhoitettiin ja litteroitiin. Litterointi on olennainen osa haastattelun aineistoon tutustumista. Laajaa aineistoa litteroidessa, eli puhtaaksi kirjoitettaessa, voidaan aineistosta rajata vain tutkimuksen kannalta oleelliset asiat (Ruusuvoori & Nikander 2011, 14). Haastatteluja tehdessäni haastateltavat kertoivat omista kokemuksistaan myös muista toiminnoista, joihin he olivat Monikulttuurikeskus Gloriassa osallistuneet. Koska tarkoitukseni oli tutkia *Mä oon mukana!* – hankkeen vaikutuksista, minun oli rajattava haastatteluaineistosta oman tutkimuskysymykseni kannalta epäolennaisia asioita. Näin ollen litteroin haastatteluista vain ne kohdat, joista oli hyötyä omaa tutkimustani ajatellen. Aineiston rajausta tehdessä on hyvä pitää mielessä myös aineiston reliabiliteetti ja validiteetti, eli vastaako rajattu aineisto tutkimuskysymyksiin riittävästi, ja onko niiden pohjalta tehty tutkimus luotettavaa sekä yleistettävää tietoa tutkittavasta asiasta (Ruusuvoori & Nikander 2011, 17).

Valitsin haastattelun tutkimusmenetelmäksi, koska se oli sopivin tapa hankkeen vaikutusten kartoittamiseksi ja sillä sai tapauskohtaisia esimerkkejä nuorten kokemuksista. Hirsjärven ym. (2009, 205.) mukaan haastattelu kannattaa valita menetelmäksi silloin, kun halutaan korostaa haastateltavan aktiivisuutta ja hänen luomiaan merkityksiä tutkittavaan asiaan. Lisäksi haastattelu on hyvä menetelmäksi siinä tapauksessa, jos halutaan korostaa haastateltavaa ja halutaan tuoda hänen mielipiteensä sekä itseään koskevat asiat esille mahdollisimman vapaasti (Ojasalo, Moilanen, Ritalahti 2014, 106). Haastattelu oli siksi sopivampi tiedonkeruumenetelmä tähän opinnäytetyöhön muihin menetelmiin verrattuna, koska tarvittaessa pystyin muokkaamaan kysymysten asettelua ja sisältöä haastateltavasta henkilöstä riippuen (Hirsjärvi ym. 2009, 205).

Haastattelujen sisältö vaihteli esimerkiksi kielitaidon ja kielenymmärtämisen mukaan. Osa haastateltavista oli myös osallistunut vähemmän hankkeeseen kuin toiset, joten kaikki kysymykset eivät koskeneet jokaista haastateltavaa. Haastattelujen avulla

saadaan myös esille parhaiten haastateltavien henkilökohtaiset kokemukset ja ajatukset hankkeesta.

Hanketyöntekijöistä haastattelin kolmea, ja heidän haastattelunsa toteutettiin yksilöhaastatteluina, Nuoria haastatellessa yksi haastattelu oli kolmen hengen ryhmähaastattelu, ja kaksi yksilöhaastattelua. Yhtä ryhmähaastattelussa ollut nuorta haastattelin vielä jälkeinpäin yksin. Tämä johtui siitä, että hänellä oli enemmän kokemusta hankkeeseen osallistumisesta kuin muilla, kun taas erään toisen nuoren kohdalla päädyin yksilöhaastatteluun siksi, että hän oli ollut mukana vai Läksykerhossa, sekä hänen suomen kielitaitonsa oli heikompi kuin muilla.

Haastattelutilanteet olivat mielestäni oikein onnistuneita, ja haastattelu menetelmänä oli toimiva tapa kerätä tietoa nuorten kokemuksista. Muutamassa haastattelussa vaikeuksia tuotti rauhallisen tilan löytäminen. Emme löytäneet vapaata rauhallista tilaa haastattelua varten, ja muutama haastattelu oli tehtävä aulassa, jossa oli paljon edestakaista liikettä. Tämä häiritsi hieman omaa keskittymiskykyäni, ja haastatteluja litteroidessani taustalta kuuluvat äänet olivat välillä jopa häiritseviä.

6.1 Nuorten haastattelut

Haastattelin opinnäytetyötä varten viittä nuorta, jotka olivat iältään 17-26-vuotiaita. Kaikki haastateltavat olivat olleet aktiivisesti mukana ryhmissä, joiden tuloksia opinnäytetyössäni tutkitaan. Usealla haastatelluista oli kokemusta vapaaehtoisena- sekä harjoittelijana olemisesta Monikulttuurikeskus Gloriassa.

Nuoret olivat löytäneet hankkeen pariin koulun kautta, kuultuaan siitä kavereiltaan tai Monikulttuurikeskus Gloriassa käydessään. Monet nuorista olivat käyneet Gloriassa, kuulleet Mä oon mukana! - hankkeesta ja kokeneet sen tarjoaman sisällön enemmän itseään kiinnostavaksi. Näin he olivat aktiivisesti osallistumaan sen järjestämiin ryhmiin.

Läksykerhossa aktiivisesti käyvä nuori kertoi kuulleensa läksykerhosta luokkalaisiltaan. Hän oli aluksi epäroinyt osallistumista, mutta oli kuitenkin tutustumiskäynnin

jälkeen kiinnostunut hankkeesta sen tarjoaman sisällön vuoksi. Suuri tekijä osallistumiseen on ollut myös mukava ilmapiiri, sekä ohjaajien, vapaaehtoisten ja kavereiden kanssa oleskelu. Usein he pelaavat pelejä, tai juttelevat muiden läsnäolijoiden kanssa.

”Mä tykkäsin niistä ihmisistä, ketkä siellä oli ja ketkä siellä oli töissä. Ne huomioi meidät ja aina toivotti tervetulleiks. Se on paljo kiinni työntekijästä ja siitä paikasta.” - haastateltava 4

Läksykerhoon nuoret tulevat usein suoraan koulusta. He kertoivat, että sinne on hyvä tulla tekemään tehtäviä, koska paikalla on paljon vapaaehtoisia, joilla on aikaa antaa yksilöllistä apua tehtävissä ilman kiirettä. Siellä on myös aikaa kerrata ja toistaa opettavia asioita paljon, ja se auttaa oppimisessa.

” Koulussa on joskus vaikee pysyä mukana, kun opettaja selittää asiat niin nopeesti. Siellä ei oo myöskään aikaa kerrata asioita monesti koska on niin paljon ihmisiä.” - haastateltava 1

Esille nousi myös erityisesti halu oppia suomen kieltä. Keskustelutaidot, kuullun ymmärtäminen, suomen kielen sanavarasto ja sanojen lausuminen ovat kehittyneet kerhon avulla. Etenkin puhekielen oppiminen nousi yhdellä haastatelluista esille tärkeänä asiana. Keskustelemalla ja kuuntelemalla sen ymmärtäminen on helpottunut, sillä koulussa oppii enemmän kirjakieltä. Läksykerhossa on paljon eri vapaaehtoisia joiden kanssa harjoitella suomen kieltä ja sanoja, ja kielenymmärtäminen kehittyy erilaisia puhetyylejä kuunnellessa. Tämä on auttanut arkisissa tilanteissa ja vapaaajalla, kuten kaupassa asioimisessa

”Opin paljon uusi sana suomen kieli. Ensimmäinen kerta kun mä tuli mukaan läksykerho, ei tiedä paljon suomi sana tai sanelu tai keskustelu... mutta tänään... puhun paljon suomi kieli. Kaikki hyvin, koska mulla on täällä hyvä apu.” – Haastateltava 4

Haastateltava 4 kertoi tulleensa Läksykerhoon pääasiassa opiskelemaan suomen kieltä, sillä hänen halunsa kielen oppimiseen on kova tulevaisuuden – varsinkin työllistymisen kannalta. Hän kertoi kirjoittaneensa ylös kaikki uudet Läksykerhossa op-

pimansa sanat ja harjoittelevansa niitä kotona. Myös koulussa opettaja oli huomannut hänen kielitaitonsa kehittymisen, ja haastateltava kertoikin sen olevan omasta mielestään Läksykerhossa käymisen ansiota. Hänen omien sanojensa mukaan kielin oppiminen on vaikuttanut myös hänen yleiseen mielialaansa ja arjen sujuvuuteen, ja jokainen käynti on parantanut hänen kielitaitoansa.

”Mä tunte paljon ilo itsestä. Koska. Mä ymmärtä enemmän ihmisiä ja mä helppo käydä kaupassa.. Läksykerhossa paljon erilaiset suomen kieli ja se vahvista mun puhekieli.” – Haastateltava 4

Kun kysyin nuorilta keksivätkö he toiminnassa jotain mitä olisi voinut kehittää, tai mikä olisi huonosti, haastateltavat olivat yksimielisiä ryhmien toimivuudesta.

”Ei..Kaikki ok. Se on tosi hyvä. Se on paras paikka Jyväskylässä. En mä tiää ehkä en mä oo kuullu että olis toinen paikka Jyväskylässä johon tulee paljon porukka ja saa apua läksyissä tai silleen.” – Haastateltava 1

Ohjaajien ja vapaaehtoisten avulla oli opittu asioita sosiaalisista tilanteista ja sosiaalisissa kanssakäymisistä sekä suomen kulttuurista. Suomalaisesta kulttuurista oppimisen lisäksi Haastateltava 1 koki itselleen tärkeäksi ja mieluisaksi sen, että esimerkiksi Kurditanssin kautta hän on päässyt esittelemään ja tuomaan esille omaa kulttuuriaan Jyväskylässä. Onnistuneen Integraation kannalta tämä kokemus on tärkeää, sillä sen edellytyksenä pidetään yksilön mahdollisuutta ylläpitää omaa kulttuuriaan ja etnisyyteen liittyviä omalle itselleen tärkeitä asioita samalla kun omaksuu asioita valtaväestöltä (Cantell 2000, 75).

Haastateltavat kertoivat osallistuneensa aktiviteetteihin myös siksi, että niissä on ollut mukava ilmapiiri, mielekäästä tekemistä ja siellä tapaa uusia ihmisiä. Myös vapaaehtoisten ja harjoittelijoiden kanssa oli tutustuttu ja jopa ystäväystytty. Näiden lisäksi saman ikäisten kanssa ryhmässä toimiminen oli selkeästi yksi tärkeä osallistumiseen vaikuttava tekijä.

”Se on hyvä, että kaikki kunnioittavat toisia... Ja jos mulla on jotain tai mä tarvin apua jossain... Tai kaikki haluavat auttaa.” – Haastateltava 1.

Perjantai pulinoihin ja Toiminta torstaihin kiinnostus oli syntynyt siitä, että he saivat itse vaikuttaa toiminnan sisältöön, jolloin aktiviteetit olivat sellaisia, jotka heitä oikeasti kiinnostivat ja joista he pitivät. Monet sanoivat niiden olleen myös mukavaa ajanvietettä, koska esimerkiksi kaupungilla oleskelu ei kiinnosta.

“Täällä on mukavaa hengaila. Keskustassa on tylsää. Jos mulla on jotain ongelmia, ohjaajat voi auttaa mua.” – haastateltava 2

Suunnittelukerroilla he olivat päässeet vaikuttamaan siihen, mitä milläkin kerralla kauden aikana tehtiin. Usean nuoren kohdalla koettiin positiiviseksi se, että hankkeen kautta nuoret olivat päässeet kokeilemaan esimerkiksi uusia harrastusmahdollisuuksia, joihin he eivät välttämättä muuten olisi lähteneet tai heillä ei olisi ollut taloudellisen tilanteen vuoksi mahdollista osallistua. Varsinkin tällaisessa tilanteessa nuoret kokivat heidän ideoistaan lähtöisin olevan tekemisen tärkeyden.

“Oli kiva kun mulla oli joku juttu mitä mä olisin halunnu kokeilla, mutta ei ollu mahdollista mennä ku ei ollu raha.. Sitten mä menin ja ehdotin ohjaajalle ja se alko järjestämään.” – Haastateltava 3

Haastattelemani projektityöntekijä, jolla oli kokemusta hankkeesta myös asiakkaana, painotti sitä, että juuri nuorista itsestään lähtöisin olevat teemat olivat hänelle sekä nuoren että ohjaajan näkökulmasta tärkeimmät innostajat.

“On ihan turha kehitellä mitään, mikä ei nuoria itseään kiinnosta” – työntekijä 3

Kielikahvilasta kokemusta oli kurdiryhmässä opettamassa suomalaisille kurdi-kieltä sekä espanjaa. Sen lisäksi he olivat itse olleet opettelemassa englantia sekä ruotsia.

Erilaisten ryhmien ohessa nuoret olivat saaneet hankkeen ohjaajilta avustusta myös kiireellisissä asioissa, esimerkiksi laskujen maksamiseen liittyvissä ongelmatilanteissa ja asunnon- tai opiskelupaikan hakemisessa. Nuorten haastatteluista esille nousivat myös hyvien ohjaajien vaikutus. Ohjaajat olivat olleet innostavia ja vastaanottavia

sekä huomioineet nuorten tarpeet ja mielenkiinnon kohteet.

”Se on just paljo kiinni työntekijästä tuleko mä uudestan vai en.” -Haastateltava 3

6.2 Hankkeen työntekijöiden haastattelut

Hankkeessa työskenteli vuosina 2013-2016 neljä henkilöä. Haastattelin heistä projektipäällikköä sekä kahta hanketyöntekijää. Kaksi työntekijää olivat olleet hankkeessa oppisopimuksella, jonka jälkeen he valmistuivat Nuoriso- ja vapaa-ajan ohjaajiksi. Toista heistä halusin haastatella myös siksi, että hän on itse ollut hankkeessa mukana nuorena sekä vapaaehtoisena ennen hankkeessa työskentelyä.

Hankkeesta oli tullut paljon kiitosta niin nuorilta kuin heidän perheiltään. Hanke ja sen työntekijät ovat toimineet kävijöille valmiiksi tutussa ympäristössä ja olleet helposti tavoitettavissa. Tämä mahdollisti sen, että asiakkaat olivat saaneet helposti apua tarvittaessa myös akuuttien asioiden hoitamisessa.

Työntekijöillä oli aikaa myös yksilöohjaukselle, jolloin kohdattiin nuoria, keskusteltiin heidän kanssaan ja etsittiin ratkaisuja mahdollisiin ongelmiin. Nuorten ja perheiden kohtaamisiin on ollut etua siitä, että ohjaajat ovat olleet heille entuudestaan tuttuja ja näin heidän välillään on ollut vahva luottamus. Yksilöohjaukset ovat olleet muun muassa nuoren koululla tapahtuneita keskusteluja koulukuraattoreiden ja opettajien kanssa.

Kotoutumisen ja kielen sekä kulttuurin oppimisen näkökulmasta hankkeesta on ollut apua. Toiminnat ovat tukeneet nuorten sekä perheiden arkea.

”Koulussa nuori oppii asioita, mutta joskus niiden ymmärtäminen ja sisäistäminen jäävät vähemmälle. Läksykerho tukee nuoria ymmärtämään opittua asiaa.” - Työntekijä2

Keskusteluillat vanhempien kanssa ovat auttaneet perheitä ymmärtämään Suomalaista yhteiskuntaa, sillä kulttuurierot voivat olla Suomeen tultaessa suuret. Keskuste-

luilloissa on keskusteltu esimerkiksi kasvatukseen liittyvistä asioista. Monella vanhemmalla on esimerkiksi ollut pelkoa päästää nuoria kouluun tai harrastuksiin, sekä pientä epäluottamusta viranomaisiin on ollut havaittavissa. Keskustelujen kautta on oikaistu väärää tietoa ja annettu oikeaa tietoa (Työntekijä 2).

Hankkeessa työskenteli kaksi maahanmuuttajataustaista työntekijää. Molemmat heistä olivat sitä mieltä, että heidän taustoistaan on ehdottomasti ollut hyötyä nuorten tavoittamisessa sekä hankkeen tuloksessa, sillä jo ennen hanketta olemassa olleen verkoston avulla on tavoitettu enemmän maahanmuuttajaperheitä ja -nuoria. Myös se, että ohjaajat olivat nuorille entuudestaan tuttuja, madalsi kynnystä osallistua toimintaan. Honkasalon ja Souton mukaan maahanmuuttajanuorten onkin todettu lähtemään helpommin mukaan ja perheiden luottamuksen olevan korkeampi, jos ohjaajilla on erilaisia taustoja. Tällaisissa tilanteissa myös kontaktien luominen perheiden kanssa on helpompaa (2007,313).

Ensimmäisen vuoden taikana hankkeella oli ollut tavoitteena kohdata 5-10 nuorta, mutta kaiken kaikkiaan nuoria oli ollut 80. Projektityöntekijä kertoo, että näin suuri osallistujamäärä muodostui melkein itsestään hänen suuren verkostonsa ansiosta. Honkasalon ja Souton (2007) mukaan monikulttuurisessa nuorisotyössä se, että nuori voi suomen kielen lisäksi puhua työntekijöiden kanssa myös omalla äidinkielellään, on tärkeää. Näin nuori pystyy puhumaan esimerkiksi vaikeammista tai henkilökohtaisemmista maahanmuuttoon liittyvistä kysymyksistä. Myös monikulttuurinen työyhteisö osoittaa toiminnan kulttuurista avoimuutta (Honkasalo & Souto 2007).

Myös Jyväskylän Monikulttuurisuusohjelmassa kuvataan ohjaajan ja nuoren välisen vertaisuuden vaikutusta näin:

”Omasta kulttuurista aiemmin tulleiden jo paikkansa löytäneiden aikuisten tuki ja mallit ovat osoittautuneet tärkeiksi maahanmuuttajanuorten tulevaisuuden suunnittelussa, toivon ylläpitämisessä ja verkostojen löytämisessä.”

- *Jyväskylän monikulttuurisuusohjelma 2013–2016, 17*

Hankeyöntekijä joka oli itse ollut myös asiakkaana hankkeessa, koki että hankkeessa mukana olemisesta itse asiakkaana oli hyödyksi myöhemmin ohjaajana ollessa. Hän

ohjasi nuoria, joihin hän oli tutustunut asiakkaana ollessaan, jolloin he olivat jo ennestään tuttuja. Näin he olivat jo valmiiksi tuttuja, ja tutustumista ei tarvinnut aloittaa alusta. Tämä madalsi nuorten kynnystä tulla keskustelemaan hänen kanssaan esimerkiksi sellaisista henkilökohtaisista asioista, joista nuori ei olisi uskaltanut kertoa muille. Hänen mukaansa tämän ansiosta on voitu tehdä myös ennaltaehkäisevää nuorisotyötä sekä puuttumaan nuorten ongelmiin varhaisessa vaiheessa. Ohjaajat pystyivät tarvittaessa ohjaamaan nuorta toisten palveluiden ääreen, mikäli sille oli tarvetta. Muita etuja hankkeeseen osallistumisesta ennen siinä työskentelyä oli hänen mukaansa se, että hän pystyi heti alkaa kehittää toimintaa omien kokemustensa perusteella.

Vanhempien ja huoltajien näkökulmasta Monikulttuurikeskus Gloriassa toimiminen oli työntekijöiden mukaan hyvä asia, sillä tuttuun ympäristöön ja tuttujen ohjaajien pariin pystyi hyvillä mielin päästämään nuoret. Toimintaan osallistutaan kaveriporukoiden lisäksi myös useamman perheenjäsenen voimin. Tässä nuoret ja heidän perheensä tulevat ohjaajille hyvinkin tutuiksi. Toiminta tapahtuu nuoren vapaa-ajalla, joten siihenkin ohjaajat ja vapaaehtoiset pääsevät osaksi.

7 Tutkimuksellinen kehittämistyö

Humanistisen Ammattikorkeakoulun opinnäytetyötä voidaan pitää eräänlaisena kehittämistyönä, jota tehdään yhdessä tilaajan tai työyhteisön kanssa. Kehittämistyön menetelmille on ominaista monen erilaisen menetelmän yhdisteleminen päämäärän saavuttamiseksi. Kehittämistyön kirjallista materiaalia kutsutaan aineistoksi.

Onnistunut kehittämistyö vaatii huolellista arviointia ja jatkokehittämisen tarpeen tunnistamista. (Humanistinen Ammattikorkeakoulu 2014, 12.)

Opinnäytetyössäni kehittämistyö liittyy vahvasti oppaan tekemiseen. Monikulttuurikeskus Gloriassa oli tarve toimintoja avaavalle oppaalle, joten päätimme tilaajan kanssa ottaa sen tekemisen osaksi opinnäytetyöprosessiani. Oppaan tarkoituksena on olla apuna Monikulttuurikeskus Gloriassa oleville harjoittelijoille, vapaaehtoisille sekä työntekijöille. Ennen oppaan teon aloittamista kartoitin opinnäytetyön tilaajan

toiveet opasta ajatellen, sekä mitä toimintoja hän haluaisi minun siinä avaavan. Oleellista oli myös oppaan käyttötarkoituksen ja tavoitteiden sisäistäminen. Opasta tein yhteistyössä työn tilaajan kanssa, ja kehittämistyölle oleellista onkin, että kehittämistoiminnassa sekä kehittäjät sekä toimijat ovat vuorovaikutuksessa ja että molemmat osapuolet ovat siihen osallisina (Toikko & Rantanen 2009, 90.)

Otin selvää niistä toiminnoista, joista oppaassa kerrotaan. Lisäksi haastattelin kolmea työntekijää, jotka ovat järjestämässä- tai vastuussa ryhmistä. Haastattelut nauhoitin, jotta kaikki oleellinen tulisi varmasti huomioiduksi sitä kirjoittaessa. Lähetin hankkeen työntekijälle ensimmäisen version oppaasta, jotta sisältö miellyttäisi varmasti tilaajaa. Tapasimme hankkeen projektipäällikön kanssa vielä kertaalleen ja hioimme sisältöä yhdessä hänen toiveidensa mukaan. Opasta tehdessä lähtökohtanani oli huomioida tilaajan toiveet ja tarpeet mahdollisimman hyvin.

Opas on sellaisessa muodossa, että tarvittaessa Monikulttuurikeskuksen työntekijät voivat muokata sitä jälkeinpäin.

7.1 Tutkimuksen eettisyys ja luotettavuus

Tämä luku käsittelee opinnäytetyöni luotettavuutta ja yleistettävyyttä.

Tutkimuksen reliabiliudella tarkoitetaan tutkimuksen toistettavuutta. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että jos tutkimus tehtäisiin toisen kerran, olisivat tulokset samoja. Validiudella eli pätevyydellä tarkoitetaan tutkimusmenetelmän, tässä tapauksessa haastattelun kykyä mitata juuri mitattua asiaa. (Hirsjärvi, Remes, Sajavaara 2009, 231.) Validiudella tarkoitetaan myös tulosten toistuvuutta tutkimuskohteessa tai sen ulkopuolella (Kananen 2015, 116). Luulen että opinnäyteydessä tekemääni opasta tullaan jatkossa käyttämään Monikulttuurikeskus Gloriassa.

Haastatteluja tehdessä minun ja haastateltavien välillä ei ollut suurempaa kielimuuria. Voi kuitenkin olla, että heikompi kielitaito vaikutti siihen, että haastateltavat eivät

välttämättä osanneet tuoda ajatuksiaan tarpeeksi selvästi esille. Tämän vuoksi on myös mahdollista, että olen ymmärtänyt heidän ajatuksiaan väärin.

Jotta tutkimus olisi uskottava, pyrin huomioimaan hyvän tieteellisen käytännön perusteita tätä opinnäytetyötä tehdessäni. Tiedeyhteisön hyväksymissä ja noudattamissa työskentelytavoissa korostetaan, että tutkimusta tehdessä on pyrittävä tarkkuuteen, sekä rehellisyyteen ja huolellisuuteen (Tuomi & Sarajärvi 2009, 132). Luotettavuuden kannalta olen pyrkinyt tuomaan siinä esille tutkimuksen tarkoituksen ja kohteen ja oman mielipiteeni tutkimuksen tärkeydestä. Avaan opinnäytetyössäni aineistonkeruumenetelmiä, haastateltujen ihmisten määrän, sekä tutkimuksen kannalta oleellisia tietoja kuten sen kestoa.

Tutkimuksessani olen käyttänyt sekä teoriaa että haastatteluja. Teorialla onkin Tuomen ja Sarajärven mukaan laadullisessa tutkimuksessa ilmeinen merkitys, sillä viitekehyksellä kuvataan tutkimuksen keskeisiä käsitteitä. Kun tehdään tutkimusta ihmisistä, ihmisoikeudet ovat tutkimuksen eettisen perustan lähtökohtana. (Tuomi & Sarajärvi 2009, 18,131.) Koska tutkin hankkeen vaikutuksia nuoriin, huomioin eettisyyden tutkimusta tehdessäni niin, että jokaisen haastatteluun osallistuminen oli vapaaehtoista. Haastateltavia olisi voinut olla enemmän, mutta osa heistä kieltäytyi osallistumasta, tai yhteisen ajankohdan löytäminen haastattelua varten oli hankalaa.

Ennen haastattelua kerroin haastateltaville mihin tarkoitukseen haastattelua sitä tehdään, ja että haastatteluja ei käytetä muuhun tarkoitukseen tai luovuteta ulkopuolisille. Haastatteluita tehdessäni korostin myös, että heidän henkilöllisyyttään ei avata opinnäytetyössä vaan haastattelut ovat anonyymejä.

7.2 Johtopäätökset ja yhteenveto

Miksi sitten Gloriaan jääville ryhmille on oikeasti tarvetta?

Hankkeiden huono puoli on se, että niiden päätyttyä saattaa asiakas kokea jäävänsä ”tyhjän päälle”, jolloin nuoret voisivat olla vaarassa syrjäytyä. Oma ajatukseni on, että

kun ryhmät jatkuvat Gloriassa, tällaista ei toivottavasti pääse käymään. Tuttujen ryhmien jatkuessa edelleen samaan aikaan samassa paikassa, sillä monen nuoren tai heidän perheensä arjen aikataulut saattavat rytmittyä esimerkiksi sen mukaan, kun nuori koulusta päästyään menee Läksykerhoon. Hankkeen aikana nuoria oli myös polutettu eri palveluiden ja harrastusten ääreen, kuten esimerkiksi Nuortentalo Katutasolle ja Veturitalleille (Tuloksellisuus- ja vaikutus selvitys 2015.)

Hankkeen tavoitteeksi oli toimintasuunnitelmassa määritelty asiakkaiden tavoittaminen ja kohtaaminen, sekä voimaantumisen tukeminen ja suomalaiseen yhteiskuntaan kiinnittymisessä tukeminen. Haastattelujeni perusteella nuoret olivat hankkeen kautta saaneet kokemuksia uusista harrastuksista joihin heillä ei muuten olisi ollut varaa osallistua sekä oppineet uusia taitoja. Taloudellinen tilanne voikin usein olla este osallistumiseen (Honkasalo, Souto 2007, 131). Moni kertoi myös oppineensa uusia asioita suomalaisesta kulttuurista, sekä koki suomen kielen kielitaidon vahvistuneen. Ongelmakohtaksi ryhmien kannalta nousi selkeästi se, että vaikka nuorten ryhmät ovat kaikille avoimia, eivät siis pelkästään monikulttuurisille nuorille, ei osallistujissa ole ollut kantasuomalaisia nuoria. Tämä lienee kuitenkin aivan yleistä Monikulttuurisen nuorisotyön kentällä. Honkasalon ja Souton mukaan tämä saattaa olla seurausta siitä, etteivät valtaväestön nuoret välttämättä koe monikulttuurista nuorisotyötä heille suunnatuksi, vaan luulevat sen olevan pelkästään maahanmuuttajataustaisille nuorille (2007, 123.) Tämän takia mielestäni on ollut hyvä, että esimerkiksi Toiminta Torstaiden ja Perjantai Pulinoiden aikana on tehty tutustumiskäyntejä muun muassa Jyväskylän nuorisotiloille, kuten Veturitalleille ja Nuorisotila Katutasolle.

Myös varsinkin monikulttuuristen nuorten kohtaaminen ja osallistuminen onnistuivat työntekijöiden mukaan helposti laajan verkoston, sekä osakseen varmasti toiminnan sijainnin vuoksi. Myös tämä opinnäytetyö toi ilmi sen, että kun ohjaajat ja toimintaympäristö ovat sekä nuorelle että perheelle tuttuja, madaltuu kynnys mukaan lähtemiseen.

Haastattelun tulokset olisivat voineet olla monipuolisempia, jos olisi ollut mahdollista tavoittaa haastateltavaksi myös nuoria, jotka ovat käyneet jossain ryhmässä vain kerran. On kuitenkin selvää, että jos nuori ei ole kokenut ryhmiä tai toimintaa itselleen

sopivaksi, häntä on sen jälkeen enää vaikea tavoittaa. Siksi haastateltavat olivat nuoria, jotka olivat kokeneet ryhmät itselleen sopivaksi ja kiinnostavaksi ja heillä oli ryhmistä paljon nimenomaan positiivista kokemusta. Nuoret olivat osallistuneet hankkeen toimintaan useampana vuotena aktiivisesti.

Honkasalon ja Souton mukaan (2007, 122.) erilaiset Läksykerhot ovat monikulttuurisille nuorille tärkeitä, mutta niiden ohella tulisi pitää huolta nuoren osallistumisesta myös muuhun toimintaan. Näin estetään nuorten ulossulkeutuminen tai erottautuminen. Läksykerhoja voidaan muun muassa pitää väylänä muuhun toimintaan osallistumisessa. Tämä voisi tapahtua niin, että läksykerhoon osallistuessaan voitaisiin asiakasta pikkuhiljaa yrittää saada osallistumaan myös muuhun samassa ympäristössä tapahtuvaan toimintaan, sillä Monikulttuurikeskuksessa on mahdollisuus osallistua monipuolisesti eri toimintoihin ja ryhmiin. Myös haastattelujen kautta tuli ilmi, että eräs nuori oli tullut koulun jälkeen läksykerhoon, ja sitä kautta kiinnostunut Monikulttuurikeskuksen järjestettävistä ryhmistä ja tekemisestä ja ollut siellä jopa vapaaehtoisena. Hankkeen Tuloksellisuus- ja vaikutussuunnitelmasta käy ilmi, että hankkeen aikana nuoria oli polutettu esimerkiksi Nuorten Taidetyöpajalle, mielenterveyspalveluihin, työllistämispalveluihin ja –hankkeisiin sekä harrastuksiin. Hanketyöntekijä oli poluttanut harrastuksien pariin 52 nuorta, 16 kertaa. (Tuloksellisuus- ja vaikutussuunnitelma 2015.)

7.3 Jatkotutkimusehdotukset

Kun aloitin opinnäytetyön tekemisen, tilaajalla oli paljon erilaisia toiveita opinnäytetyön sisältöä ajatellen. Näitä oli kuitenkin rajattava, ettei opinnäytetyön sisältö lähtisi harhailemaan tai olisi liian laaja.

Hankkeen toiminnassa nousi esille paljon ohjaajan ja nuoren vertaisuus. Onnistuuko nuorten tavoittaminen paremmin ja onko nuorten osallistuminen aktiivisempaa, jos ohjaaja pystyy olemaan nuorelle eräänlaisena vertaistukena, esimerkiksi oman taustansa ansiosta? Jatkossa tätä asiaa voisi tutkia enemmän, ja tämä oli yksi alussa opinnäytetyöstäni pois rajattuja tutkimuskysymyksiä.

Mieleeni nousi myös, että jonkinlaista kehittämistyötä voitaisiin tehdä, jotta Jyväskylässä saataisiin kantasuomalaisia nuoria osallistumaan enemmän Monikulttuurikeskus Glorian järjestämiin nuorten ryhmiin ja aktiviteetteihin.

7.4 Itsearviointi

Opinnäytetyön tekeminen oli syksyn 2016 kestänyt prosessi. Kyseessä oli ensimmäinen tekemäni tutkimus, sekä ensimmäinen korkeakouluasteen opinnäytetyö. Kirjoittamistyö ja asiatekstin tuottaminen eivät ole minulle vahvinta osaamisaluetani, mutta siihen nähden onnistuin omasta mielestäni hyvin. Koenkin että opinnäytetyön tekeminen on kehittänyt kirjoitustaitojani.

Myös tutkimuksen tekeminen ja haastattelu, sekä niiden litterointi olivat minulle uusia asioita, ja niiden tekemisestä opin myös paljon. Syventyessäni teoriaan opin lisää ennen kaikkea monikulttuurisesta nuorisotyöstä.

Olen tyytyväinen nuorten haastatteluista saamiini tuloksiin, sekä opinnäytetyöni produktiin eli oppaaseen. Minusta oli mukavaa tuottaa jotain konkreettista työn tilaajalle, ja uskon oppaalle olevan käyttöä Monikulttuurikeskus Gloriassa.

Aikataulujen yhteensovittamisessa oli ongelmia sellaisten nuorten kanssa, joita työn tilaaja olisi halunnut minun haastattelevan. Tämä jäi itseni hieman harmittamaan. Jälkeenpäin ajateltuna minun olisi myös kannattanut kirjallista osuutta tehdessäni hyödyntää enemmän työn tilaajan ammattitaitoa.

Haastatteluja analysoidessani mietin, olisiko esimerkiksi kyselyn avulla tavoitettu useampia asiakkaita, jolloin vastauksia ja sisältöä olisi voitu saada enemmän, ja tulokset olisivat voineet olla monipuolisempia. Kyselyn avulla olisi saattanut myös tavoittaa sellaisia kävijöitä, jotka olivat osallistuneet toimintoihin vain muutaman kerran, ja joille ryhmien sisältö ei ollut ehkä niin sopivaa. Ajattelin kuitenkin haastattelun etuja: Minulla oli mahdollisuus tehdä jälkeenpäin tarkentavia haastatteluja.

LÄHTEET

- Cantell, Matti 2000. Monikulttuurisen nuorisotyön käsikirja. Helsinki: LK-Kirjat/Lasten Keskus.
- Harinen, Päivi & Honkasalo, Veronika & Souto, Anne-Mari & Suurpää, Leena (toim.). 2009. Ovet auki! Monikulttuuriset nuoret, vapaa-aika ja kansalaistoimintaan osallistuminen, Nuorisotutkimusverkosto
- Hirsjärvi, Sirkka & Remes, Pirkko & Sajavaara, Paula. 2009. Tutki ja kirjoita. Helsinki: Tammi
- Hoikkala, Tommi & Sell Anna (toim.) Nuorisotutkimusverkosto, Nuorisotyötä on tehtävä
- Humanistinen ammattikorkeakoulu 2013. Opinnäytetyöopas. Viitattu 20.10.2016.
<https://pro.humak.fi/humakpro/humak/390799/OPINNAYTETYOOPAS.pdf>
- Jyväskylän Kaupungin Kotouttamissuunnitelma 2013-2016 , viitattu 18.9.2016
http://www.jyvaskyla.fi/instancedata/prime_product_julkaisu/jyvaskyla/embeds/jyvaskylawwwstructure/70450_Monikulttuurisuusohjelma6.pdf
- Jyväskylän Kaupungin talous- ja tilastotieto 2016. Viitattu 26.10.2016.
<http://www.jyvaskyla.fi/info/pahkinankuoressa>
- Kivijärvi, Antti & Honkasalo, Veronika 2010. Monikulttuuristen nuorten ja nuorisotyöntekijöiden tulkintoja rasismista. Teoksessa Tuomas Martikainen & Lotta Haikola (toim.) Maahanmuutto ja sukupolvet. Helsinki: Hakapaino Oy
- Kivijärvi, Antti 2015. Etnisyyden merkityksiä nuorten vertaissuhteissa. Helsinki: Uni-grafia
- Korhonen, Vesa. & Puukari, Sauli (toim) 2013. Monikulttuurinen ohjaus- ja neuvontatyö
- Laitinen, Merja. & Nurmi, Kari E 2003. Aktiiviseksi kansalaiseksi kasvaminen suomalaisten elämäkertojen valossa. Aikuiskasvatus 2, 122-132.
- Laki kotoutumisen edistämisestä <http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2010/20101386>

Maahanmuutto.net – kuka on maahanmuuttaja. Viitattu 24.8.2016.

<http://www.maahanmuutto.net/7>,

Mannila, Outi & Kuitunen, Jorma (toim.) 2015. Kuin kotonaan Suomessa – Avvaimia maahanmuuttajatyöhön, Otavan kirjapaino Oy, Keuruu

Metsämuuronen, Jari 2006. Laadullisen tutkimuksen käsikirja. Jyväskylä: Gummeruksen kirjapaino Oy

Mä oon mukana! – Hankkeen tuloksellisuus- ja vaikutus selvitys 2015.

Mä oon mukana! – Hankkeen toimintakertomus 2015.

Nuorisolaki. Viitattu: 26.10.2016. <http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2006/20060072>

Nuorisolakiopas. 2009. Toim. K. Aaltonen. Helsinki: Tietosanoma.

Nuortenakatemia, Mahis-esite: Haaveet toteen ja elämä haltuun 2014. [Verkkajulkaisu]

http://nuortenakatemia.studio.crasman.fi/file/dl/i/_ETTYA/uxwDAdcdon3rb04D3Gjwwg/Mahis-esite.pdf

Ojasalo, Katri & Moilanen, Teemu & Ritalahti, Jarmo 2014. Kehittämistyön menetelmät – Uudenlaista osaamista liiketoimintaan. 3. uudistettu painos. Helsinki: Sanoma Pro Oy

Ruusuvuori, Johanna & Nikander, Pirjo & Hyvärinen, Matti (toim.), 2011. Haastattelun Analyysi. Tallinna: Tallinna Raamatutükikoda

Räty, Minttu 2002, Maahanmuuttaja Asiakkaana. Tampere: Tammerpaino Oy

Taajamo, Matti & Puukari, Sauli (toim.) 2007. Monikulttuurisuus ja moniammatillisuus ohjaus- ja neuvontatyössä. Jyväskylä: Kopijyvä Oy

Tilastokeskus.fi: Kuka on maahanmuuttaja? Rapo, Markus 2011. Kuka on maahanmuuttaja? Viitattu 3.10.2016. http://www.stat.fi/artikkelit/2011/art_2011-02-15_003.html?s=0.

Tilastokeskus.fi: Maahanmuuttajat ja kotoutuminen. Viitattu 26.10.2016. <https://www.stat.fi/tup/maahanmuutto/index.html>

Tilastokeskus.fi: Ulkomaan kansalaiset. Viitattu 26.10.2016.

<https://www.stat.fi/tup/maahanmuutto/index.html/maahanmuuttajat-vaestossa/ulkomaan-kansalaiset>

Tuomi, Jouni. & Sarajärvi, Anneli. 2009. Laadullinen tutkimus ja sisällönanalyysi. Helsinki: Tammi.

Toikko, Timo & Rantanen, Teemu 2009. Tutkimuksellinen kehittämistoiminta. Tampere: Tampereen Yliopistopaino Oy.

Vilka, Hanna & Airaksinen, Tiina 2003. Toiminnallinen opinnäytetyö. Helsinki: Tammi.

Väestöliitto: Maahanmuuttajien määrä. Viitattu 26.10.2016.

http://www.vaestoliitto.fi/tieto_ja_tutkimus/vaestontutkimuslaitos/tilastoja/maahanmuuttajat/maahanmuuttajien-maara/

Uusi nuorisolaki, Opetus- ja kulttuuriministeriö. Viitattu 20.11.2016.

http://www.minedu.fi/OPM/Tiedotteet/2016/06/HE_uusi_nuorisolaki.html?lang=fi

LIITTEET

Liite 1: Kysymykset nuorille

1. Mistä sait tiedon toiminnasta
2. Mikä vaikuttaa siihen, että olet osallistunut toimintaan?
3. Oletko päässyt itse vaikuttamaan aktiviteetteihin ja ryhmien sisältöön? Miten?
4. Onko osallistumisella ollut vaikutusta: suomen kielen tai Suomalaisen kulttuurin oppimiseen?
5. Onko mukana olemisella ollut vaikutuksia sosiaalisiin suhteisiin.
6. (esim. Vapaaehtoisten, ohjaajien kautta) Uusia sosiaalisia suhteita?
7. Oletko oppinut uusia taitoja tai päässyt kokeilemaan uusia harrastuksia toiminnan myötä?
8. Mikä on ollut ryhmässä parasta / Tärkeintä?

Liite 2: Kysymykset hankkeen työntekijöille

1. Millaista palautetta olet saanut nuorilta/heidän perheiltään?
2. Mikä oli asiakkaiden kannalta tärkeintä hankkeessa?
3. Miksi mielestäsi Gloriaan jääville toiminnoille on tarvetta?
4. Hankkeen merkitykset kävijöihin kotoutumisen näkökulmasta?
5. Hankkeen merkitykset kohderyhmälle?
6. Oliko ryhmien järjestämisessä jotain vastoinkäymisiä?
7. Koetko että omista taustoistasi oli hyötyä hankkeessa? (esim. nuorten tavoittamisessa)

M i t ä o v a t ?

Opas Monikulttuurikeskus Glorian
harjoittelijoille, vapaaehtoisille ja
työntekijöille

M o n i k u l t t u u r i k e s k u s
G l o r i a n

TAVOITTEET

- Monikulttuurisuuden edistäminen
- Maahanmuuttajien ja eri etnisten ryhmien tai kansallisten ryhmien tukeminen
- Avoimen ja tasa-arvoisen foorumin rakentaminen kaikille
- Yhteisöllisyyden tukeminen
 - Kestävän kehityksen huomioiminen kaikessa toiminnassa

A R V O T

Kunnioittaminen, tasa-arvo, suvaitsevaisuus, inhimillisyys, erilaisuuden hyväksyminen ja oikeudenmukaisuus.

Nämä näkyvät toiminnassamme niin, että:

1. Kunnioitamme jokaisen työtä ja toimintaa, kansallisuudesta, iästä, sukupuolesta, asemasta, koulutuksesta, uskonnosta ja mielipiteestä riippumatta
2. Taustojemme erilaisuudesta huolimatta, kohtelemme toisiamme oikeudenmukaisesti, tasa-arvoisesti, suvaitsevaisesti ja erilaisia mielipiteitä kunnioittaen
 3. Kunnioitamme luontoa ja ympäristöä
 4. Toimimme luotettavasti ja vastuullisesti
 5. Pyrimme auttamaan toisiamme saavuttamaan tavoitteet
 6. Annamme luvan toisille ja itsellemme erehtyä
 7. Olemme omia itseämme ja annamme muidenkin olla
8. Tunnistamme omat pelkomme ja ennakkoluulomme ja keskustelemme niistä
9. Käytämme omia silmiä, korvia ja ymmärrystä kun muodostamme näkemystä todesta
10. Etsimme ratkaisuja yhdessä sovitellen ja neuvotellen

Missä ja milloin?

Monikulttuurikeskus Gloriassa tiistaista torstaihin klo 15-17.

1 Mitä siellä tehdään?

- *Läpsykerhossa tehdään kotitehtäviä, ja tarvittaessa opiskellaan suomen kieltä, tai muita tehtäviä joissa osallistujat tarvitsevat apua.*
- *Kävijöiden kanssa voidaan harjoitella myös pääsykokeita, ylioppilaskokeita tai vaikka ajokoetta varten.*
- *Pääsykokeisiin tai ylioppilaskirjoituksiin harjoitellessa voidaan nuoren ympärille koota 2-3 vapaaehtoisista koostuva verkosto, esimerkiksi sellaisista vapaaehtoisista jotka itse opiskelevat samalla alalla jonka pääsykokeisiin harjoitellaan. Pääsykokeisiin lukiessa on hyvä, jos vapaaehtoiset henkilöt ovat samoja. Tällöin tiedetään missä mennään, ja mitä viimeksi on tehty.*
- *Vapaaehtoisten vaihtuvuus on hyvä asia perusoppiaineita ja varsinkin suomen kieltä opetellessa. Silloin ohjattava oppii kuuntelemaan eri ihmisten puhetyylejä ja tapoja.*
- *Läpsykerhoissa kannattaa huomioida myös vapaaehtoisten vahvuudet, esimerkiksi matematiikka tai englanti. Heistä voidaan koota monipuolinen kattaus vapaaehtoisten taidoista.*

MUISTA!

- *Koska osallistujien määrää tai heidän läksyjään ei voida ennalta tietää, ei läpsykerholla ole tehty valmista runkoa jonka mukaan edetä.*
- *Pääsykokeisiin lukiessa on hyvä, jos vapaaehtoiset henkilöt ovat samoja. Tällöin tiedetään missä mennään, ja mitä viimeksi on tehty.*

Perjantai Pulinat

Mitä ja milloin?

Perjantai Pulinat on kaikille nuorille avoin, suomenkielinen ja toiminnallinen ryhmä perjantaisin klo 16:00- 19:00.

Ryhmän tarkoituksena on tukea osallistujien suomenkielen oppimista. Ryhmässä kommunikoidaan pääasiassa suomeksi, mutta tarvittaessa voidaan käyttää välikieltä.

Perjantai Pulinat on toiminnallinen suomenkielinen ryhmä, jossa nuoret pääsevät itse suunnittelemaan ja toteuttamaan ohjelmaa, sekä ottamaan vastuuta omasta tekemisestään. Toiminta voi olla esimerkiksi kokkaamista, elokuvailtoja, tutustumiskäyntejä, keskusteluiltoja ja muuta mukavaa yhteistä tekemistä.

Suunnittelu ja valmistelu:

Kauden alussa kokoonnutaan kaksi kertaa suunnittelemaan mitä kauden aikana tehdään.

- 1. Ensimmäisellä kerralla nuoret saavat vapaasti ideoida teemoja. Osallistujille jaetaan Post It- lappuja, joille he saavat kirjoittaa omia ideoitaan.*
- 2. Toisella kerralla katsotaan ehdotuksista toteuttamiskelpoiset sen mukaan mitä on mahdollista resurssien puitteissa tehdä. Seinälle tehdään aikajana, josta nähdään koko kausi. Post It-laput laitetaan aikajanelle ja samalla jaetaan vastuut.*

! Lähempänä toteuttamispäivää tarkennetaan kunkin päivän suunnitelmaa ja sisältöä, sekä jaetaan vastuut, eli mietitään kuka ohjelman toteuttaa.

Päivän kulku:

Nuoret voivat syödä omia eväitä ennen ryhmän alkua.

- 1. Ohjeistus aluksi: mitä tänään tehdään. Koska ryhmä on avoin, on mahdollista, että jokaisella kerralla mukana on uusia henkilöitä. Siksi on hyvä kerrata aluksi mitä tehdään ja tutustua toisiin. Muista kerätä läsnä olevien nimet!*
- 2. Tekeminen (esim. ruoanlaitto)*
- 3. Yhdessä lopettelu/siivous*

Aikajana Perjantai Pulinoiden suunnitteluun:

Tarvikkeet :

- Janan voi piirtää esimerkiksi isolle kartongille tai paperille, ja se voidaan laittaa seinälle. Näin jana on helpompi hahmottaa. Post It-laput joissa on nuorten ehdotuksia, liimataan jokaisen päivämäärän kohdalle ensimmäiseen sarakkeeseen.
- Post It-lappuja
- Kyniä

<i>Milloin? Klo 16-19</i>	<i>(Päivämäärät, esim 4.11.)</i>	<i>PE 1.11.</i>	<i>PE 18.11.</i>
<i>MITÄ?</i>	<i>Kokkaamista, Pizzan tekoa</i>	<i>Elokuvailta</i>	<i>Tutustumiskäynti</i>
<i>MISSÄ?</i>	<i>Monikulttuurikeskus Glorian keittiö</i>	<i>Persia-huone</i>	<i>Veturitallit</i>
<i>KUKA ON VASTUUSSA + muuta huomioitavaa</i>	<i>Nimi</i>	<i>Nuori x</i>	

Missä ja milloin?

Toiminta Torstai on kaikille avoin ryhmä Gloriassa KLO 17-19.

Mitä?

Rhmä on osallistava, ja se pitää sisällään erilaisia teemoja joiden ympärille rakennetaan toimintaa. Usein Ideat toimintoihin lähtevät kävijöiltä. Ideoiden pohjalta toimintaa suunnitellaan vapaaehtoisten ja työntekijöiden kanssa.

Toiminta Torstain lähtökohtina ovat siis osallisuuden kokemus ja aktiivinen kansalaisuus, jotka ilmenevät siten, että kävijät pääsevät toteuttamaan sellaista toimintaa kuin haluavat.

Aktiviteette-

jä voidaan alkaa miettiä esimerkiksi osallistujien ehdottaessa jotain heille mieluista tekemistä. Ryhmän avulla osallistujat oppivat myös vastuuta päästessään suunnittelemaan ja järjestämään teemailtoja

- ***Peli-illat:** Peli-illat voivat keskittyä johonkin tiettyyn peliin, mutta joillain kerroilla niissä voidaan pelata samaan aikaan montaa eri peliä. Lautapeli-illat, shakkiturnaus, pingis-turnaus, korttipelit.*
- ***Musaillat:** Musailloissa voidaan laulaa karaokea, pitää levyraateja (oma lempikappale keskustellaan)*
- ***Jami-illat:** Jami-illoissa tuotetaan itse musiikkia ja jammaillaan. Osallistujat voivat tuoda mukanaan omia instrumenttejaan joilla tuotetaan musiikkia, tai paikalla voi olla myös valmiita kokoonpanoja. Jami-iltoihin*
- ***Tanssi-illat***
- ***Kielikahvila:** Eri kieliryhmien yhteinen ilta, johon voi tulla puhumaan monia eri kieliä.*

MAHIS-ryhmät

Mikä on mahis?

Mahis-rahoitus on Nuortenakatemia tarjoama tuki, jota voidaan hakea Mahis-koulutuksen käyneen ohjaajan ohjaamiin ryhmiin kattamaan toimintakuluja. Mahis tukee erityisen tuen tarpeessa olevia 13-17-vuotiaita nuoria esimerkiksi heidän vaikeaan elämäntilanteeseensa.

Mahis-projektin tarkoituksena on mahdollistaa nuorille mukavaa vapaa-ajan toimintaa, onnistumisia ja välittävän aikuisen tukea. Projekteja järjestämällä nuori oppii myös opiskelu- ja työelämässä tarvittavia taitoja (Nuortenakatemia).

Mahis-projektin eteneminen:

1. Idea, Tarve:

2. Ryhmän kokoaminen:

Idea voi tulla vain yhdeltä nuorelta, ja hänen ympärilleen voidaan koota ryhmä. Nuorilla voi myös olla valmis ryhmä joilla on jokin idea tekemiseen.

3. Toiminnan suunnittelu:

Suunnitteluvaiheessa tulee esille, tarvitaanko ryhmälle rahoitusta. Jos tarvitaan, tehdään rahoitushakemus.

4. Hakemus / rahoituksen hakeminen:

Jos ryhmä tarvitsee rahoituksen, siinä on oltava Mahis-koulutuksen käynyt ohjaaja, joka tekee hakemuksen. Kun rahoitus haettu, odotetaan päätöstä.

5. Toiminta:

Vastuuohjaaja tai hakemuksen lähettäneen vastuuohjaajan on oltava aina mukana ryhmän kokoontuessa, mutta hänellä voi olla apuohjaajia.

6. PÄÄTTÄMINEN: Loppuraportti ja arvioiminen. Raportointivaiheessa on aina oltava mukana ryhmän ohjaaja ja jäsenet.

! Muista, että työntekijöiltä on mahdollista saada apua projektin kaikissa vaiheissa

Lisätietoja Mahis-projektista

www.nuortenakatemia.fi/mahis

http://nuortenakatemia-studio.crasman.fi/file/dl/i/_ETTYA/uxwDAdcdon3rb04D3jwwq/Mahis-esite.pdf

Hyvä muistaa ryhmiä järjestettäessä:

- *Onko tila varattu? Varmista missä toiminta järjestetään.*
- *Osallistujalista: Muista aina kerätä läsnäolijoiden nimet*
- *Oheistarvikkeet, esimerkiksi kynät ym.*
- *Tiedottaminen: Tarvittaessa tapahtumista ja ryhmistä kannattaa tehdä esimerkiksi julisteet. Monikulttuuri-keskuksen kävijöille kannattaa myös kertoa erilaisista toiminnoista ja päivämääristä.*